

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 18 (447)

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

- *Үндэсний хөтөлбөр батлах, түүнийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай*
- *Хамгаалалтын бүс тогтоох тухай*
- *Байгалийн бүсчлэлд хамрагдах сумдын нэрийн жагсаалт батлах тухай*

Улсын Их Хурлын Тамгын газар

Улаанбаатар хот

2006 он

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

Долоо хоног тутмын

Улаанбаатар хот

2006 оны тавдугаар сарын 14

№18 (447)

Гарчиг

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

241.	Үндэсний хөтөлбөр батлах, түүнийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 64	497
242.	Ажлаас чөлөөлөх, ажилд томилох тухай	Дугаар 67	503
243.	Ажлаас чөлөөлөх, ажилд томилох тухай	Дугаар 68	504
244.	Хэлэлцээр батлах тухай	Дугаар 69	504
245.	Хамгаалалтын бүс тогтоох тухай	Дугаар 70	504
246.	Байгалийн бүсчлэлд хамрагдах сумдын нэрийн жагсаалт батлах тухай	Дугаар 71	505
247.	Монгол Улсын Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө (Засгийн газрын 2006 оны 57 дугаар тогтоолын хавсралтын үргэлжлэл)		510

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 3-ны өдөр

Дугаар 64

Улаанбаатар хот

Үндэсний хөтөлбөр батлах, түүнийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай

Архивын тухай хуулийн 9.2.3-ыг үндэслэн архивын салбарт мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Төрийн архив, албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх үндэсний хөтөлбөр"-ийг 1 дүгээр, хөтөлбөрийн эхний үе шатыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг (2006-2008 он) 2 дугаар хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2. Архивын салбарт мэдээллийн технологи ашиглах, үүнтэй холбогдуулан судалгаа, төсөл хэрэгжүүлэн, архивын мэдээллийн сан бүрдүүлэх, төрийн байгууллагуудын албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагааг автоматжуулахад шаардагдах зардлын эх үүсвэрийг жил бүрийн төсвийн багцдаа багтаан санхүүжүүлэх арга хэмжээ авахыг төсвийн эрөнхийлөн захирагч нарт үүрэг болгосугай.

3. Архивын салбарт мөрдөгдөж байгаа курам, заавар, стандартыг төрийн архив, албан эсрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн

технологи нэвтрүүлэх үндэсний хөтөлбөрт нийцүүлэн 2006-2007 онд багтаан шинэчлэн боловсруулж мөрдүүлэх арга хэмжээ авахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Д.Одбаяр, Мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологийн газрын дарга Ч.Сайханбилэг нарт тус тус даалгасугай.

4. Архивын автоматжуулалт, цахим бичлэгийн чиглэлээр олон улсын архивын арга туршлагыг судалж, олон улсын архивын байгууллагатай хамтран ажиллах, техникийн зөвлөгөө, тусалцаа авах арга хэмжээг 2006 онд багтаан шуурхай зохион байгуулахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Д.Одбаяр, Гадаад хэргийн сайд Н.Энхболд, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд Ө.Энхтүвшин нарт даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД
ХЭРГИЙН САЙД

Д.ОДБАЯР

Засгийн газрын 2006 оны 64 дүгээр
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

ТӨРИЙН АРХИВ, АЛБАН ХЭРЭГ ХӨТЛӨЛТИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД МЭДЭЭЛЛИЙН ТЕХНОЛОГИ НЭВТРҮҮЛЭХ ҮНДЭСНИЙ Х Ө Т Ө Л Б Ө Р

Нэг. Хөтөлбөр боловсруулах үндэслэл, шаардлага

Төрийн архив нь тухайн улс үндэстний түүхэн ой санамж бөгөөд энэ утгаараа архивын баримт бол нийгмийн үнэт баялаг төдийгүй мэдээллийн чухал нөөц, эх сурвалж гэдгийг өнөөдөр олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрч байна. Үүнтэй холбоотойгоор мэдээллийн технологи асар их хөгжсөн эрин үед төрийн архивын нэг үндсэн үүрэг нь сан хөмрөгтөө хадгалагдаж буй түүхэт баримтыг улс, нийгмийн болон эрдэм шинжилгээ, судалгааны зорилгод өргөн хүрээтэй ашиггуулж, байгууллага, иргэдэд архивын мэдээлээр шуурхай үйлчлэх явдал юм.

Нийгэм-эдийн засгийн гүн гүнзгий өөрчлөлт, үндэсний түүх, соёлоо сэргээн хөгжүүлэх төрийн бодлого, зорилттой уялдан төрийн архивын баримт, материалыг судлах, үзэж ашиглах нийгмийн эрэлт-сэрэгцээ, шаардлага тасралтгүй өсч байна. Гэвч төрийн архивуудын өнөөгийн үйл ажиллагаанаас үзэхэд архивын баримтын ашиглалт тэнгэлтгүй, архивын мэдээллийг байгууллага, иргэд элж авах боломжгүй байгаа нь төрийн аль ч архивт мэдээлэл-эрэлт хайлтын үйл ажиллагаа боловсронгуй бус, төрийн архивуудад орчин үеийн мэдээллийн технологи нэвтрээгүй байгаагаар холбоотой юм.

Баримт бичиг, мэдээллийн урсгал нэмэгдэж байгаагаар уялдан баримт, мэдээллийг цахим хэлбэрээр хөтөлж, тэдгээрийг зөв зохиотой журмлах, зохицуулах, архивлан хадгалах асуудал нь тулгамдсан зорилт болж байна. Ардчилал, зах зээлийн нөхцөлд төрийн үйлчилгээ, бизнесийн үйл ажиллагаа зохион байгуулалттай, шуурхай явагдах ёстой бөгөөд түүний утгаар нөхцөл нь байгууллагын албан хэрэг хөтөлөлтийг автоматжуулах, удирдлагын үйл ажиллагааны мэдээллийн орчинг бэлэсронгуй болгох явдал юм.

Өнөөдрийн байдлаар төрийн архив, албан хэрэг хөтөлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх үйл явц эхлэл төдий, урсгал цинх байдалтай, нэгдсэн удирдлага, зохион байгуулалтгүй, энэ талаар олон улсын архивын байгууллагаас төдийгүй өөрийн орны бусад салбараас үлэмж хоцрогдож байна.

Монгол Улсын Засгийн газар олон улсын архивын хөгжлийн чиг хандлага, манай орны архивын салбарын хэрэгцээ, шаардлагыг үндэслэн төрийн архив, албан хэрэг хөтөлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх асуудалд тэргүүлэх их холбогдол өгөхийн зэрэгцээ төсөв хөрөнгө, хүн хүч, цаг хугацаа, техник, технологийн болон удирдлага, зохион байгуулалтын арга талт арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх

шаардлагаар харгалзан үндэсний хэмжээний хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжилтийг зохион байгуулах нь зүйтэй гэж үзэж байна.

Хоёр. Төрийн архив, албан хэрэг хөтөлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэхэд тулгамдаж байгаа асуудал

2.1. Бодлогын орчин
2.1.1. Архивын үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх асуудлыг зохицуулах эрх зүйн орчин боловсронгуй болоогүй тул энэ талаар баримтлах төрийн нэгдсэн бодлого, стратегийг тодорхой болгох шаардлагатай.

2.1.2. Архивын салбарт мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх талаар цэгцтэй ойлголт байхгүй, энэ талаархи судалгаа, арга зүйн үйл ажиллагаа хангалтгүй байна.

2.2. Удирдлага, зохион байгуулалтын орчин

2.2.1. Салбарын хэмжээнд тухайн асуудлыг мэргэжлийн чиглэлээр хариуцсан бүтэц байхгүй.

2.2.2. Яам, агентлаг, төв болон орон нутгийн байгууллагын удирдлагын зүгээс архив, бичиг хэргийн ажилд дэмжлэг тусалцаа үзүүлэх, мэргэжлийн байгууллагаар ажиллах хамтын ажиллагаа сул.

2.2.3. Төрийн архив төсвөөс санхүүждэг боловч шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж худалдан авах, программ хангамж боловсруулах зэрэг томоохон арга хэмжээний хөрөнгө оруулалтын асуудлыг шийдвэрлэж байгаагүй.

2.2.4. Архив, албан хэрэг хөтөлөлтийн үйл ажиллагааны чиглэлээр урт хугацааны төлөвлөгөө, хөтөлбөр хэрэгжиж байгаагүй.

2.2.5. Архив, албан хэрэг хөтөлөлтийн чиглэлээр олон улсын санхүүгийн байгууллага, хандивлагч орнуудаас үзүүлж буй хөнгөлөлттэй зээл, техникийн тусламжид хамрагдаж байгаагүй.

2.3. Судалгаа, арга зүйн орчин
2.3.1. Архивын тоо бүртгэл, эрдэм шинжилгээ, лавлах мэдээллийн сан байгуулах үйл ажиллагаа хангалтгүй.

2.3.2. Архивын мэдээллийг ангилан төрөлжүүлэх, сэдэв агуулгаар тодорхойлон бичих, коджуулах ажил удааширталтай.

2.3.3. Архивын сан хөмрөгийн агуулга, бүрэлдэхүүнийг тодорхойлсон хоёрдөгч мэдээллийн сан байгуулах ажил эхлэлтийн шатанд байгаа.

2.3.4. Албан хэрэг хөтөлөлтийн ажлын арга зүй, зохион байгуулалт боловсронгуй бус.

2.4. Удирдлага, хүний нөөц

2.4.1. Архивын салбарт хүний нөөцийн менежментийн бодлого алдагдсан;

2.4.2. Байгууллагын удирдлагын зүгээс бичиг хэргийн ажлын үүрэг, ач холбогдоллыг дутуу үнэлж ирсэн;

2.4.3. Архивын салбарт мэргэжлийн боловсон хүчин, мэдээллийн технологийн чиглэлээр мэргэшсэн ажилтнууд цөөн;

2.4.4. Мэдээллийн технологийн чиглэлээр олон улсын архивын арга туршлагаас суралцах, судлах боломж хязгаарлагдмал зэрэг болно.

Гурав. Хөтөлбөрийн зорилго, стратегийн зорилт

3.1. Зорилго

Архивын салбарт техникийн шинэчлэл хийх, орчин үеийн мэдээллийн технологийн ололтыг өргөн ашиглах замаар архив, албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагааг автоматжуулах зорилтыг үе шаттайгаар шийдвэрлэж, төрийн архивын мэдээллээр үйлчлэх боловсронгуй тогтолцоог бий болгоход хөтөлбөрийн зорилго оршино.

3.2. Стратегийн зорилт:

3.2.1. Мэдээлэлжсэн нийгэм байгуулах төрийн бодлогыг архивын салбарт хэрэгжүүлэх;

3.2.2. Төрийн архив, албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх явдалд тэргүүлэх ач холбогдол өгч, эрх зүйн таатай орчин бүрдүүлэх;

3.2.3. Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологид тулгуурласан архивын удирдлагын орчин үеийн загварыг бий болгох;

3.2.4. Мэдээлэлжсэн нийгэмд төрийн архивын гүйцэтгэх үүргийг дээшлүүлэх;

3.2.5. Мэдээллийн эрин зуунд түүх, архивын өвийг найдвартай бүрдүүлж, хадгалж хамгаалахад мэдээллийн технологийн боломжийг үр дүнтэй ашиглах;

3.2.6. Төрийн архивын тоо бүртгэл, мэдээлэл, эрэлт хайлтын цахим тогтолцоог бүрдүүлэх;

3.2.7. Байгууллагын албан хэрэг хөтлөлтийг автоматжуулах үндсэн дээр бичиг хэргийн эмх цэгц, зохион байгуулалтыг сайжруулж, технологийн шинэчлэл хийх;

3.2.8. Төрийн мэдээллийн нэгдсэн тогтолцоог бүрдүүлэх угтвар нөхцөл болсон цахим бичиг хэргийн системийг байгууллага, салбарын үйл ажиллагаанд тууштай нэвтрүүлэх.

Дөрөв. Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх үндсэн чиглэл

4.1. Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологийг дараахь үндсэн чиглэлээр нэвтрүүлнэ. Үүнд:

1. Архивын баримтын тоо бүртгэл;
2. Архивын баримтын ашиглал эрэлт хайлт;
3. Архивын баримтын хадгалалт, хамгаалалт;
4. Архивын сан хөмрөгийн нөхөн бүрдүүлэлт, нягтлан шалгалт;
5. Архивын удирдлага, төлөвлөлт зохион байгуулалт;
6. Төрийн байгууллагын алба хэрэг хөтлөлт;
7. Архивын мэдээллийн нэгдсэн үйлжээ байгуулах.

4.1.1. Архивын баримтын тоо бүртгэл

Үндсэн агуулга: Төрийн архивт хадглагдаж байгаа бүх баримтыг тоо бүртгэлд хамуулах, архивын сан хөмрөгийн бүрэлдэхүүн, тоо хэжээнд орсон өөрчлөлт, хөдөлгөөн болон нэгдсэн мэдээ тайланг мэдээллийн технологийн тусламжийг үнэн зөв, хөнгөн шуурхай хөтлөн явуулах;

4.1.2. Архивын баримтын ашглалт, эрэлт хайлт

Үндсэн агуулга: Төрийн архивт хадгагдаж байгаа бүх баримтын агуулга, бүрэлдэхүүн, байршлыг харуулсан хоёрдогч мэдээллийн сан бүрдүүлж, мэдээллийг хайх автоматжуулсан систем бий болгох замаар архивын баримтад агуулагдсан мэдээллийг үр дүнтэй, шурхай, хүртээмжтэй ашиглуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх, архивын сан хөмрөгийн ашиглалтын талаархи судалгаа, тайлан бүртгэлийг боловсронгуй болгох;

4.1.3. Архивын баримтын хадгалалт, хамгаалалт

Үндсэн агуулга: Архивын хосгүй үнэ үнэт болон эрэлт хэрэгцээ ихтэй, байнга ашиглогддаг баримтыг хамгаалалтын болон ашиглалтын ахим хувьтай болгох замаар эх баримтыг бүрэн үзтэн хадгалж, хойч үедээ өвлүүлэх, төрийн удрах дээд байгууллагын үйл ажиллагааны холбогдолтой баримтыг тоон хэлбэрт оруулж, хадгалалтыг найдвартай, ашиглалтыг шуурхай болгох;

4.1.4. Төрийн архивын өхөн бүрдүүлэлт, нягтлан шалгалт

Үндсэн агуулга: Автоматжуулсан гормоор төрийн архивын нөхөн бүрдүүлэх эх үүсвэрийн жагсаалт хөтлөх, төрийн архивт шилжүүлсэн баримтын нийт тоог гаргах, байгууллагын албан хэрэг хөтлөлт, архивын үйл ажиллагаанд хяналт тавих, мэдээ тайлан гаргах, баримт ичиг нягтлан шалгах комиссын үйл ажиллагааг нэгтгэн дүгнэх. Төрийн архивын баримтад нягтлан шалгалт хийж эрдэм шинжилгээ, техник боловсруулалтын ажлыг сайжруулсаар мэдээллийн автоматжуулсан систем бий болгох ажлын эхлэлийг тавих;

4.1.5. Архивын удирдлага, төлөвлөлт, зохион байгуулалт

Үндсэн агуулга: Төрийн архивын төлөвлөлт, тайлан бүртгэлийн холбогдолтой ажилд

автоматжуулсан технологийг нэвтрүүлж, төрийн архивын үйл ажиллагааны үр дүнг жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар гаргах, мониторинг хийх, дараагийн шатны зорилтыг төлөвлөж тооцох бололцоо нөхцөлийг бүрдүүлэх;

4.1.6. Төрийн байгууллагын албан хэрэг хөтлөлт

Үндсэн агуулга: Удирдлагын үйл ажиллагааг баримтжуулах, баримт бичиг бүртгэх, тараах, шийдвэрлэлтэд нь хяналт тавих, албан хэрэг бүрдүүлэх зэрэг ажилбаруудыг автоматжуулах замаар баримт бичигтэй ажиллах ажлыг боловсронгуй болгон мэдээллийн сан байгуулах, сүлжээ/виртуал/-ний орчинд ажиллах, мэдээллийг цахим хэлбэрээр солилцох, төвлөрүүлэн хадгалах, шуурхай, хүртээмжтэй ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлэх;

4.1.7. Архивын мэдээллийн нэгдсэн сүлжээ байгуулах

Үндсэн агуулга: Төрийн архивын баримтын агуулга, бүрэлдэхүүн, байршлын талаархи хоёрдогч мэдээллээр нэгдсэн сан байгуулж, байгууллага, иргэдэд цахим хэлбэрээр ашиглуулах боломжийг бүрдүүлэх.

Тав. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үе шат

Хөтөлбөрийн зорилтыг дараахь 2 үе шаттай байхаар тодорхойлж байна. Үүнд:

1. Нэгдүгээр үе шат буюу 2006-2008 он /ойрын хугацаа/

2. Хоёрдугаар үе шат буюу 2009-2012 он /дунд хугацаа/

5.1. Нэгдүгээр үе шат /2006-2008 он/-нд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчин болон зохион байгуулалт, хүний нөөцийн чадавхийг бүрдүүлж, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх арга технологийг эзэмших үндсэн дээр төрийн архивыг компьютержүүлэх, архив, албан хэрэг хөтөлмтийн ажлыг автоматжуулах үйл ажиллагааг эрчимтэй зохион байгуулна;

5.2. Хоёрдугаар үе шат /2009-2012/-нд төрийн архивын мэдээлэл, эрэлт хайлтын автоматжуулсан сан байгуулах, төрийн архивын мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, байгууллагын үйл ажиллагаанд цахим бичиг хэргийн тогтолцоог нэвтрүүлэх зорилтыг үндсэнд нь шийдвэрлэнэ.

Зургаа. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны зарчим

Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд дараахь зарчмыг баримтална. Үүнд:

6.1. Хөтөлбөрийг нэгдсэн бодлого, арга зүйн үндсэн дээр системтэй, архив, албан хэрэг хөтөлмтийн үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох замаар хэрэгжүүлэх;

6.2. Дотоод нөөц бололцсог бүрэн дүүрэн дайчлах, хөрөнгийн эх үүсвэрийг зөв зохиотой зарцуулах;

6.3. Төрийн архивын уламжлалт арга, хэлбэр, зохион байгуулалттай нягт уялдсан,

залгамж холбоотой байх;

6.4. Архивын мэдээлэл, эрэлт хайлтын программ хангамж нь өмнөх үед хуримтлагдсан мэдээллийг найдвартай хадгалах нөхцөлийг бүрдүүлсэн байх;

6.5. Архив, албан хэрэг хөтөлмтийн үйл ажиллагаанд хэрэглэгдэх программ хангамжууд нь стандарт, формат, өгөгдлүүдийн хувьд ижил загвартай байх.

Долоо. Ойрын хугацааны хөгжлийн зорилт

7.1. Архивын баримтын цахим мэдээллийн сан байгуулах, ашиглах талаар судалгаа явуулж, арга зүйн зөвлөмж, аргачлал боловсруулах;

7.2. Архивын баримтын ангиллын нэгдсэн бүдүүвч зохиох, түүний дагуу архивын баримтыг тодорхойлон бичих, ангилан төрөлжүүлэх, кодлох;

7.3. Төрийн архивын баримтад эрдэм шинжилгээ-техник боловсруулалт хийсэн байдлыг нягтлан шалгаж, данс бүртгэлийг шинэчлэн сайжруулах, цахим хэлбэрт оруулах арга хэмжээ авах;

7.4. Мэдээллийн эрэлт хэрэгцээ ихтэй архивын хөмрөгүүдэд сэдэвчилсэн боловсруулалт хийж, архивын хоёрдогч мэдээллийн сан бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

7.5. Төрийн архивын тоо бүртгэл, мэдээлэл, эрэлт хайлт, байгууллагын албан хэрэг хөтөлмтийн үйл ажиллагааг автоматжуулах программ хангамж боловсруулах, турших, нэвтрүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих, хөгжүүлэх;

7.6. Мэдээллийн технологийн тусламжтайгаар архивын эрдэм шинжилгээний лавлах бичгүүдийг бэлтгэх ажлыг өргөн хүрээтэй зохион байгуулах;

7.7. Албан хэрэг хөтөлмтийн программ хангамжийн стандартын хэрэглээг бий болгон, цахим бичиг хэргийн тогтолцоог тодорхой байгууллага, салбарын хэмжээнд нэвтрүүлэх;

7.8. "Цахим Монгол" хөтөлбөрт заасны дагуу албан хэрэг хөтөлмтийг цахим хэлбэрт оруулах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах.

Найм. Дунд хугацааны хөгжлийн зорилт

8.1. Архивын хоёрдогч мэдээллийг зохих программ хангамжийн үндсэн дээр мэдээллийн санд бүрэн оруулах;

8.2. Төрийн архивын сан хөмрөгийн үндсэн хэсгийн баримтыг олон улсын стандартын дагуу тодорхойлж, сэдэв, асуудлаар эрж хайх боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор архивын мэдээллийн автоматжуулсан сан байгуулах;

8.3. Архивын лавлах бичгүүдийг цахим хэлбэрт оруулж, электрон каталог, өгөгдлийн сангууд байгуулах, олон нийт чөлөөтэй ашиглах, зайнаас хандах боломж бүрдүүлэх;

8.4. Төрийн архивын сан хөмрөгийн талаархи мэдээлэл-лавлагааг онлайн хэлбэрээр

авах нөхцөлийг хангах;

8.5. Архивын баримтаар сэдэвчилсэн болон хүний нэрийн цахим сангууд байгуулах;

8.6. Тусгай төрлийн баримтын (кино, дуу, дүрсний болон шивнжлэх ухаан, технологийн) цахим хувийг үйлдэж, хадгалалт, ашиглалтыг сайжруулах арга хэмжээ авах;

8.7. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Улсын Их Хурал, Засгийн газрын үйл ажиллагааны үндсэн баримт бичгийг цахим хэлбэрт оруулах, хадгалах, ашиглах ажлыг зохион байгуулах;

8.8. Төрийн байгууллагуудад баримт, мэдээллээ сүлжээгээр солилцох, электрон хэлбэрээр хадгалах боломжийг бүрдүүлэх.

Ес. Хөтөлбөрийн удирдлага, зохион байгуулалт, санхүүжилт

9.1. Удирдлага, зохион байгуулалт

9.1.1. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг улсын хэмжээнд зохион байгуулах, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих үүргийг Архивын зохицуулах Зөвлөл хэрэгжүүлнэ.

9.1.2. Архивын зохицуулах Зөвлөлийн дарга нь Монгол Улсын Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд байх бөгөөд бүрэлдэхүүнд нь Үндэсний архивын газрын дарга, Мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологийн газрын дарга, яамдын Төрийн захиргаа, удирдлагын газрын дарга орно.

9.2. Хөтөлбөрийн санхүүжилт

Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг дараахь эх үүсвэрээс бүрдүүлнэ:

9.2.1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт;

9.2.2. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт;

9.2.3. Хандивлагч орон, олон улсын байгууллагын зээл, техникийн болон буцалтгүй тусламж, хандивын хөрөнгө;

9.2.4. Гадаад, дотоодын байгууллага, аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө, хандив, буцалтгүй тусламж;

9.2.5. Бусад

Арав. Хөтөлбөрийг дэмжих бодлого, арга хэмжээ

10.1. Эрх зүйн орчин бүрдүүлэх

10.1.1. Архивын тухай хууль, Төрийн архивын ажлын үндсэн заавар, Албан хэрэг хөтөлөлтийн зааварт холбогдох нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;

10.1.2. Архивын сан хөмрөгийн баримтын нэгдсэн ангиллын схем боловсруулж, тэдгээрийг агуулга, сэдвээр тодорхойлон бичих зөвлөмж, аргачлалыг олон улсын архивын стандартад нийцүүлэн боловсруулах;

10.1.3. Цахим бичиг хэргийн тогтолцоог бүрдүүлэх, эрх зүйн орчинг бий болгох, холбогдох журам, заавар, стандарт, аргачлалыг боловсруулж, мөрдүүлэх;

10.1.4. Цахим бичлэгийг архивлан

хадгалах, ашиглах, нууцлалыг хангах талаар зохих журам гаргаж, мөрдүүлэх.

10.2. Хөтөлбөрийг дэмжих үйл ажиллагаа

10.2.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг жил бүрийн улсын болон орон нутгийн төсөвт тусган хэрэгжүүлэх, олон улсын санхүүгийн байгууллага, хандивлагч орнуудаас олгож байгаа урт хугацааны хөнгөлөлттэй зээл, техникийн тусламжийг түлхүү ашиглах бодлого баримтлан хөтөлбөрийн зорилтыг хэрэгжүүлэх хөрөнгийн эх үүсвэрийг бүрдүүлэх талаар шаардлагатай арга хэмжээ авах;

10.2.2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх мэргэжлийн болон салбар дундын удирдлагын чадавхи, зохион байгуулалтын оновчтой хэлбэрийг бий болгох, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг дэмжих, уялдуулан зохицуулах;

10.2.3. Хөтөлбөрийн үе шат бүрээр тусгагдсан зорилтуудыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нэгдсэн журмаар зохион байгуулах;

10.2.4. Архив, албан хэрэг хөтөлөлтийн салбарт мэдээллийн технологийн нэвтрүүлэхтэй холбогдуулж Үндэсний архивын газар, төрийн архивуудын бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох арга хэмжээ авах;

10.2.5. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд төрийн архив, байгууллагын архив, бичиг хэргийн ажилтнуудыг жигд оролцуулах;

10.2.6. Яам, агентлагийн болон аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын бичиг хэргийн ажлын удирдлага, зохион байгуулалтыг сайжруулж, бусад газар, хэлтсүүдийн үйл ажиллагаатай зөв зохицтой уялдуулах, мэдээлэл-технологийн чиглэлээр бэхжүүлэх;

10.2.7. Хөтөлбөрийн хүрээнд эрдэм шинжилгээ, судалгаа, төслийн ажил гүйцэтгэх, архивын хөмрөгийн баримтыг зүйлчлэх, архивын хоёрдогч мэдээллийн сан байгуулах арга хэмжээний зардлыг төсвийн ерөнхийлөн захирагчдын жил бүрийн төсвийн багцад тусган санхүүжүүлэх арга хэмжээ авах;

10.2.8. Төрийн байгууллагын албан хэрэг хөтөлөлт хариуцсан ажилтанд мэдээлэл, харилцаа холбооны технологи ашиглах асуудлаар зөвлөгөө өгөх тогтолцоо бий болгох, дэмжиж ажиллах;

10.2.9. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд зориулж гадаад, дотоодын иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас өгсөн хандив болон бусад эх үүсвэрээр хуримтлагдсан хөрөнгөөр төсвийн тусгай данс нээх.

10.3. Дэд бүтцийг хөгжүүлэх

10.3.1. Архив, бичиг хэргийн программ хангамж, түүний эрэлт хэрэгцээ, зах зээлийн талаар судалгаа явуулж сонголт хийж;

10.3.2. Төрийн архивуудыг өндөр

зүчин чадал бүхий компьютер, дагалдах зэргэслээр хангах арга хэмжээ авах;

10.3.3. Үндэсний төв архив болон түүний салбар архивуудыг мэдээллийн нэгдсэн сүлжээнд хамруулах.

10.4. Судалгаа, сургалт, зөвлөгөө

10.4.1. Төрийн байгууллагуудын албан хэрэг хөтөлөлтийн өнөөгийн төлөв байдалд гэрцүүлсэн судалгаа хийх;

10.4.2. Архив, албан хэрэг хөтөлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээлэл, харилцаа холбооны технологи ашиглах асуудлаар эрдэм шинжилгээ, судалгаа туршилтын ажлыг өргөтгөх;

10.4.3. Архив зүй, албан хэрэг хөтөлөлтийн чиглэлээр үндэсний боловсон хүчнийг дотоод, гадаадын их, дээд сургуулиудад системтэйгээр бэлтгэх, архивын салбарт ажиллах мэдээллийн технологийн мэргэжилтнүүдийг өндөр хөгжилтэй орнуудад явуулж сургах, мэргэжлийг нь дээшлүүлэх;

10.4.4. Гадаад орнуудад хөтөлбөрийг сурталчилж, олон улсын дэмжлэг авах чиглэлээр ажиллах, архивын салбарт хамтран ажиллах гэрээ, хэлэлцээр, төслийн баримт бичгүүдэд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх, ашиглах талаар тусгах;

10.4.5. Мэдээллийн технологийг цахим бичлэгийн чиглэлээр ашиглан гадаад орнуудын архивын туршлага судлах, мэргэжилтэн урьж ажиллуулах.

Арван нэг. Гарах үр дүн, түүнийг тайлагнах

11.1. Хүлээгдэж буй үр дүн

Төрийн архивын үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх хөтөлбөр, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлснээр Монгол Улсын Засгийн газрын 2004-2008 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, "Цахим Монгол" хөтөлбөрийн холбогдох заалтуудыг хэрэгжүүлэх боломж бий болж, дараахь үр дүнд хүрнэ.

11.1.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх явцад төрийн архивын мэдээллийн нэгдсэн тогтолцоо бүрэлдэн, төрийн байгууллага, архивуудын хооронд мэдээлэл солилцох боломж бий болж, архив, албан хэрэг хөтөлөлтийн ажлын бүтээмж, үр нөлөө дээшилж, төрийн архив, албан

хэрэг хөтөлөлтийн үйл ажиллагаанд технологийн дэвшил нэвтэрнэ;

11.1.2. Олон улсын архивын мэдээллийн орон зайд нэгдэн орох эхлэл тавигдаж, бусад улсын архивуудтай мэдээлэл солилцох өргөн бололцоо нээгдэнэ;

11.1.3. Төрийн архивын мэдээлэл, эрэлт хайлтын үйл ажиллагаа чанарын шинэ шатанд гарна;

11.1.4. Монгол Улсын үндэсний архивын сан хөмрөгийн баримтын тоо хэмжээ, бүрэлдэхүүн, байршлын тухай мэдээллийг цахим хэлбэрээр авах боломж бий болж архив нээлттэй, хүртээмжтэй байж, иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээ шуурхай болно;

11.1.5. Албан хэрэг хөтөлөлтийг автоматжуулснаар бичиг хэргийн ажлын эмх цэгц, зохион байгуулалт сайжирч, баримт бичгийн шийдвэрлэлтэд шуурхай хяналт тавих боломж бүрдэнэ;

11.1.6. Архивыг судлах, сонирхох олон нийтийн хэрэгцээ есөн нэмэгдэж, төрийн архивын ашиглалт бүх талаар сайжирна;

11.1.7. Багаараа баримт бичиг дээр ажиллах, сүлжээний орчинд асуудлыг хянан шийдвэрлэх, байгууллага, салбарын хэмжээнд баримт, мэдээллийг шуурхай дамжуулах, солилцох, өгөгдлийн сан үүсгэн ашиглах боломж бүрдэнэ;

11.1.8. Байгууллагын удирдлага тодорхой мэдээллийг байнга авч, ажил хэргийг жигд, шуурхай явуулах боломжтой болж, байгууллагын бичиг хэрэг, техникийн зардал багасна;

11.1.9. Байгууллага үйл ажиллагааныхаа явцад үүссэн зарим нэр төрлийн баримтаа электрон байдлаар архивлан найдвартай хадгалах, ашиглах нөхцөл бүрдэнэ;

11.1.10. Албан хэрэг хөтөлөлтийг автоматжуулснаар төрийн байгууллагын ажилтнуудын үүрэг хариуцлага дээшилж, ил тод, шуурхай, соёлтой ажиллах боломж бүрдэнэ.

11.2. Хөтөлбөрийн үр дүнг тайлагнах
Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн тайланг хууль зүй, дотоод хэргийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага хөтөлбөрийн үе шат бүрээр гаргаж, Засгийн газарт танилцуулж байна

Засгийн газрын 2006 оны 64 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хэсэрлэлт

ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ЭХНИЙ ҮЕ ШАТНЫ ЗОРИЛТЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТОЛОВЛОГОО (2006-2008 он)

№	Гүйцэтгэх ажил	Гүйцэтгэх хугацаа	Хариуцагч байгууллага
1	Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх ажлыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Үндэсний зөвлөл байгуулах	2006 оны П-Ш улирал	ХЗДХЯ, СЯ
2	Архивын салбарт мэдээллийн технологийн чиглэлээр чадварлаг баг бүрдүүлэх	2006 оны П-Ш улирал	ХЗДХЯ, Сангийн яам, УАГ
3	Төрийн архивын бие даасан вэб сайтыг байгуулж, тогтмол үйл ажиллагааг хангах	Байнга	ХЗДХЯ, УАГ, МХХТГ

4	Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх нэгдсэн стратеги, үзэл баримтлал, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах	2006-2007	ХЗДХЯ, ЗГХЭГ, ЯАГ, МХХТГ
5	Төрийн архив, албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологи нэвтрүүлэх асуудлаар холбогдох журам, заавар, аргачлал, стандарт боловсруулж, мөрдүүлэх	2006-2007	ХЗДХЯ, ЗГХЭГ, МХХТГ, СХЗТ
6	Архивын мэдээлэл, эрэлт хайлт, цахим бичиг хэргийн программ хангамж боловсруулж, турших, нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Байнга	ХЗДХЯ, ЯАГ, МХХТГ
7	Төрийн архивуудыг компьютержүүлэх ажлыг тодорхой судалгаа, тооцооны дагуу эхлүүлэх	2006-2007	ХЗДХЯ, ЯАГ, МХХТГ
8	Хөтөлбөрийг гадаад улс оронд сурталчлах зорилгоор Олон улсын архивчдын зөвлөлийн "Зүүн Азийн бүсийн салбар"-ын зөвлөгөөнийг Монгол Улсад зохион байгуулах	2006 Ш улирал	ХЗДХЯ, ЯАГ, ШУА
9	Хөтөлбөрт хамрагдах байгууллага, төрийн албан хаагчдын дунд сэдэвчилсэн сургалт зохион байгуулах	2006-2007	ЗГХЭГ, ЯАГ
10	Төрийн архивын сан хөмрөгийн талаархи лавлах-танилцуулгыг бэлтгэж хэвлүүлэх	2006-2007	ЯАГ, ШУА
11	Мэдээллийн эрэлт хэрэгцээ ихтэй архивын томоохон хөмрөгүүдэд сэдэвчилсэн боловсруулалт хийж, архивын хоёрдогч мэдээллийн сан байгуулах, архивын данс бүртгэлийг цахим хэлбэрт оруулах бэлтгэл ажлыг эхлүүлэх	2006-2007	ЯАГ, ШУА, МХХТГ, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ
12	Цахим бичиг хэргийн тогтолцоог тодорхой байгууллага, салбарын хэмжээнд нэвтрүүлж эхлэх	2006-2008	ХЗДХЯ, МХХТГ, ЗГХЭГ
13	Төрийн архив, албан хэрэг хөтлөлт хариуцсан ажилтнуудыг бэлтгэх нэгдсэн тогтолцоо бий болгох арга хэмжээ авах	2007	ХЗДХЯ, Сангийн яам, БСШУЯ
14	Төрийн архив, албан хэрэг хөтлөлт хариуцсан ажилтнуудыг гадаад, дотоодын урт, богино хугацааны сургалтад хамруулах	Байнга	ХЗДХЯ, Сангийн яам, БСШУЯ, ЯАГ
15	Улсын төсөв, гадаад орнуудын санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх томоохон төсөл, арга хэмжээг тендер зарлан гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулах, санхүүжүүлэх	2007-2008	ХЗДХЯ, Сангийн яам, МХХТГ
16	ОХУ, БНСУ, Малайз зэрэг орнуудад хэрэгжүүлж буй ижил төстэй туршлагыг судалж, нэвтрүүлэх	Байнга	ХЗДХЯ, ЗГХЭГ, ГХЯ, СЯ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 5-ны өдөр

Дугаар 67

Улаанбаатар хот

Ажлаас чөлөөлөх, ажилд томилох тухай

Засгийн газрын тухай хуулийн 18^д дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, Төрийн албаны зөвлөлийн 2006 оны 5 дугаар тогтоолыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

2. Сэвжидийн Энхтүвшинг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг-Цаг уур, орчны шинжилгээний газрын даргаар томилсугай.

1. Түр томилсон хугацаа нь дуусгавар болсонтой холбогдуулан Минжүүрийн Далайхүүг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг-Цаг уур, орчны шинжилгээний газрын даргын үүрэгт ажлаас чөлөөлсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
САЙД

М.ЭНХБОЛД

И.ЭРДЭНЭБААТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 5-ны өдөр

Дугаар 68

Улаанбаатар хот

Ажлаас чөлөөлөх, ажилд томилох тухай

Тагнуулын байгууллагын тухай хуулийн 15.2-ыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

Тагнуулын ерөнхий газрын дэд даргаар томилсугай.

1. Доржготовын Чимэд-Юндэнг Засгийн газрын тохируулагч агентлаг-Тагнуулын ерөнхий газрын дэд даргын үүрэгт ажлаас чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

М.ЭНХБОЛД

2. Самдангийн Жаргалсайханыг Засгийн газрын тохируулагч агентлаг-

**МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА**

С.БАТБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 5-ны өдөр

Дугаар 69

Улаанбаатар хот

Хэлэлцээр батлах тухай

Олон улсын гэрээний тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

Холбооны Улсын Засгийн газар хоорондын Хэлэлцээр"-ийг баталсугай.

2003 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдөр Москва хотноо гарын үсэг зурсан "Боловсролын баримт бичиг, эрдмийн зэрэг, эрдмийн цолыг харилцан хүлээн зөвшөөрөх тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Оросын

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

М.ЭНХБОЛД

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ САЙД
БӨГӨӨД БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙДЫН ҮҮРЭГ
ГҮЙЦЭТГЭГЧ И.ЭРДЭНЭБААТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 5-ны өдөр

Дугаар 70

Улаанбаатар хот

Хамгаалалтын бүс тогтоох тухай

Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

хориглох, дурсгалуудын хамгаалалтын бүсийн шон, тэмдэг тавих, шаардлагатай газруудад хашаа барьж хамгаалах талаар дэс дараатай арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг Булган аймгийн Засаг дарга М.Оюунбатад үүрэг болгосугай.

1. Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших улсын хамгаалалтад байгаа Цогт тайжийн цагаан байшингийн балгас, Бичигт хөшөө болон Хар Бухын балгасын хамгаалалтын бүсийг хавсралт ёсоор тогтоосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД М.ЭНХБОЛД**

2. Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлийн хадгалалт, хамгаалалт, бүрэн бүтэн байдалд хохирол учруулахуйц үйл ажиллагаа явуулах, хамгаалалтын бүсэд барилга барихыг

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ САЙД
БӨГӨӨД БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙДЫН
ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ И.ЭРДЭНЭБААТАР**

Засгийн газрын 2006 оны 70 дугаар
тогтоолын хэвсрэлт

ХАМГААЛАЛТЫН БҮСИЙН ХИЛИЙН ЦЭГҮҮД (Солбицлын жагсаалт)

Цэгийн дугаар	Байршил	Геодезийн солбицол		Талбай (га)
		B	L	
1	Булган аймгийн Дашинчилэн сум. Цогт тайжийн цагаан байшингийн балгас, Бичигт хөшөө	48-01-30	104-21-55	920 га
2	Булган аймгийн Дашинчилэн сум. Цогт тайжийн цагаан байшингийн балгас, Бичигт хөшөө	48-01-30	104-19-30	
3	Булган аймгийн Дашинчилэн сум. Цогт тайжийн цагаан байшингийн балгас, Бичигт хөшөө	48-00-15	104-19-30	
4	Булган аймгийн Дашинчилэн сум. Цогт тайжийн цагаан байшингийн балгас, Бичигт хөшөө	48-00-15	104-22-50	
1	Булган аймгийн Дашинчилэн сум. Хар Бухын балгас	47-52-00	103-52-30	1080 га
2	Булган аймгийн Дашинчилэн сум. Хар Бухын балгас	47-54-00	103-52-30	
3	Булган аймгийн Дашинчилэн сум. Хар Бухын балгас	47-54-00	103-55-30	
4	Булган аймгийн Дашинчилэн сум. Хар Бухын балгас	47-52-00	103-54-00	

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр
сарын 5-ны өдөр

Дугаар 71

Улаанбаатар
хот

Байгалийн бүсчлэлд хамрагдах сумдын нэрийн жагсаалт батлах тухай

Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 7 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын байгалийн бүсчлэлд хамрагдах сумдын нэрийн жагсаалтыг хэвсрэлт ёсоор баталсугай

2. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Норматив тогтоох тухай" Засгийн газрын 1997 оны 2 дугаар сарын 12-ны өдрийн 41 дүгээр тогтоолын

хэвсрэлтээр баталсан "Байгаль хамгаалагчийн хариуцан ажиллах талбайн норматив"-ын "1. Дархан цаазат болон байгалийн цогцолборт газар" гэснээс бусад заалт, хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
САЙД

И.ЭРДЭНЗБААТАР

Засгийн газрын 2006 оны 71 дүгээр
тогтоолын хэвсрэлт

БАЙГАЛИЙН БҮСЧЛЭЛД ХАМРАГДАХ СУМДЫН НЭРИЙН ЖАГСААЛТ

Байгалийн бүс	Аймгийн нэр	Сумын нэр	
Өндөр уулын бүс	Баян-Өлгий аймаг	1	Алтай
		2	Алтанцөгц
		3	Баяннуур
		4	Бугат
		5	Булган
		6	Буянт
		7	Дэлүүн
		8	Ногооннуур
		9	Сагсай
		10	Толбо
		11	Улаанхус
		12	Цэнгэл

	Увс аймаг	1 2 3 4 5 6 7 8 9	Бохирон Дэвст Матчин Наранбулаг Өмнөговь Сэлэл Тархалан Түргэн Хөвд	
	Ховд аймаг	1 2 3 4 5 6 7 8	Дуут Зэрэг Мөнгэд Мөст Мөнхсайхан Хөвд Цэцэг Эрдэнэбүрэн	
	Говь-Алтай аймаг	1 2 3 4 5	Баян-Уул Есөнбулаг Жаргалан Тайшир Товоол	
	Баянхонгор аймаг	1 2 3 4 5 6 7	Баян-Овоо Зөг Баянбулаг Гурванбулаг Богд Буудгалан Баянхонгор	
	Өмнөговь аймаг	1 2	Дэлгэцдүгд Сэвдэй	
	Өвөрхангай аймаг	1 2	Нарийнтаал Хайрандуглаан	
	Завхан аймаг	1 2 3	Завханмандал Сэлтмэргэд Эрдэнэсайхан	
	Ойг хооройн бүс	Увс аймаг	1 2 3 4	Өвдөрхангай Хяргас Цэцэнсайхан Зүүрэнгай
		Баянхонгор аймаг	1 2 3	Галлуут Эрдэнэцогт Жаргалант
		Өвөрхангай аймаг	1 2 3 4 5	Хужирт Хархорин Бат-Огтой Зүү-Баян-Улаан Уянга
		Завхан аймаг	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19	Агдрэвчин Баянтос Баянсайхан Булхай Идэр Их-Уул Нямрог Отгон Сонгино Түдэгтэй Тогмон Цэцэнсайхан Цэцэн-нулуут Цэцэн-Уул Шэлүүстэй Яруу Асгат Тас Улэстэй
		Хөвсгөл аймаг	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14	Агаж-Эрдэнэ Арбулаг Баянзорх Бурханогтох Галт Жаргалант Морон Их-Уул Ринчин Ранмисүрэнбо Тархалан Тосондэргэл Төмөрбулаг Түрэл

	15	Улаан-Уул
	16	Ханх
	17	Цагааннуур
	18	Цагаан-Уул
	19	Цагаан-Үүр
	20	Цэцэрлэг
	21	Чандмань-Өндөр
	22	Шинэ-Идэр
	23	Эрдэнэбулган
Булган аймаг	1	Баян-Агт
	2	Бугат
	3	Булган
	4	Бүрэгхангай
	5	Могод
	6	Орхон
	7	Сайхан
	8	Сэлэнгэ
	9	Төшгө
	10	Хангай
	11	Хишиг-Өндөр
	12	Хутаг-Өндөр
Архангай аймаг	1	Ихтамир
	2	Чулуул
	3	Хангай
	4	Тариат
	5	Цахир
	6	Өндөр-Улаан
	7	Эрдэнэмандал
	8	Жаргалант
	9	Цэцэрлэг
	10	Хайрхан
	11	Батцэнгэл
	12	Өлзийт
	13	Хотонт
	14	Цэнхэр
	15	Түвшрүүлэх
	16	Булган
	17	Эрдэнэбулган
Орхон аймаг	1	Баян-Өндөр
	2	Жаргалант
Сэлэнгэ аймаг	1	Алтанбулаг
	2	Баруунбүрэн
	3	Баянгол
	4	Ерөө
	5	Жавхлантай
	6	Зүүнбүрэн
	7	Мандал
	8	Орхон
	9	Орхонтуул
	10	Сайхан
	11	Сэнт
	12	Сүхбаатар
	13	Түшиг
	14	Хушват
	15	Хүдэр
	16	Цагааннуур
	17	Шаамар
Дархан-Уул аймаг	1	Дархан
	2	Хонгор
	3	Орхон
	4	Шарынгол
Төв аймаг	1	Алтанбулаг
	2	Батсүмбэр
	3	Баяндэлгэр
	4	Цэцэг
	5	Угтаал
	6	Баянцогт
	7	Баянчандмань
	8	Борнуур
	9	Жаргалант
	10	Заамар
	11	Монголморьт
	12	Сүмбэр
	13	Эрдэнэ
	14	Зуунмод
Улаанбаатар хот	1	Баянгол
	2	Баянзүрх
	3	Сонгинохайрхан
	4	Сүхбаатар
	5	Хан-Уул
	6	Чингэлтэй

		7	Баяннуур
		8	Баянхонгор
		9	Налайх
	Дорнод аймаг	1	Баянзүрх
		2	Баян-Уул
	Хэнтий аймаг	1	Батноров
		2	Батцэцэрлэг
		3	Баян-Агсага
		4	Баян-Уул
		5	Дархан
		6	Жаргалант
		7	Норовлин
		8	Өмнөдэлтэр
		9	Цэцэрлэг
Тал хэргийн бүс	Архангай	1	Өвөрнуур
		2	Харуун
	Баянхонгор	1	Баянхонгор
		2	Хурээмарал
	Булган	1	Баяннуур
		2	Раднаант
		3	Дашдөгвөлөн
		4	Гурванбулаг
	Өвөрхангай аймаг	1	Баян-Өндөр
		2	Тарат
		3	Өлзийт
		4	Арвайхээр
		5	Сант
		6	Бүрд
		7	Есөнхуйр
	Дорнод аймаг	1	Баянхонгор
		2	Булган
		3	Гурвансагал
		4	Дашбалбар
		5	Матад
		6	Хөлөнбуйр
		7	Хэрлэн
		8	Халхгол
		9	Сэргэлэн
		10	Цагаан-Овоо
		11	Чойбалсан
		12	Чулуунхороот
	Хэнтий аймаг	1	Дэлгэрхаан
		2	Баянхонгор
		3	Мөрөн
		4	Баян-Өвөө
		5	Баянхонгор
		6	Хэрлэн
	Дундговь аймаг	1	Дэлгэрцогт
		2	Дэвсгэл
		3	Говь-Угтаал
		4	Цагаандэлгэр
		5	Эрдэнэдалай
		6	Ардцагт
		7	Луус
		8	Сайхан-Өвөө
		9	Сайнцагаан
	Сүхбаатар аймаг	1	Асгат
		2	Баруун-Урт
		3	Дарьганга
		4	Монгол
		5	Түвшинширээ
		6	Түмэндэгт
		7	Сүхбаатар
		8	Халзан
		9	Уулбаан
		10	Эрдэнэцагаан
	Төв	1	Баянхонгор
		2	Лүн
		3	Аргалант
		4	Баянхонгор
		5	Дэлгэрхаан
		6	Эрдэнэдалай
		7	Архуйт
		8	Бүрэн
		9	Өндөрширээ
		10	Сэргэлэн
		11	Баян
		12	Баян-Өндөр
		13	Баянхонгор
	Увс аймаг	1	Өлгий
		2	Увсанд

	Ховд аймаг	1	Буянт
		2	Жаргалант
	Говь-Алтай аймаг	1	Дэлгэр
	Говьсүмбэр аймаг	1	Шивээговь
		2	Баянтал
		3	Сүмбэр
Дорноговь		1	Айраг
		2	Алтанширээ
		3	Даланжаргалан
		4	Дэлгэрэх
		5	Иххэт
Цөлөрхөг хээрийн бүс	Завхан	1	Дөрвөлжин
		2	Ургамал
Говь-Алтай		1	Цээл
		2	Төгрөг
		3	Шарга
		4	Халиун
		5	Бигэр
		6	Чандмань
		7	Дарви
Дундговь		1	Баянжаргалан
		2	Өндөршил
		3	Гурвансайхан
		4	Өлзийт
		5	Хулд
		6	Дэлгэрхангай
Өмнөговь		1	Булган
		2	Манлай
		3	Мандал-Овоо
		4	Цогт-Овоо
		5	Баяндалай
		6	Цогтэцгий
		7	Ханхонгор
Дорноговь		1	Өргөн
		2	Улаанбадрах
		3	Эрдэнэ
		4	Замын-Үүд
		5	Хатанбулаг
		6	Сайншанд
		7	Сайхандулаан
		8	Хөвсгөл
Увс аймаг		1	Баруунтуруун
		2	Зүүнговь
		3	Тэс
		4	Завхан
Баянхонгор аймаг		1	Өлзийт
		2	Жинст
Өвөрхангай аймаг		1	Баянгол
		2	Төгрөг
		3	Богд
		4	Баруунбаян-Улаан
		5	Гучин-Ус
Сүхбаатар аймаг		1	Баяндэлгэр
		2	Наран
		3	Онгон
Хэнтий		1	Галшар
		2	Дархан
Ховд		1	Дарви
		2	Чандмань
		3	Манхан
		4	Дорнон
Цөлийн бүс	Говь-Алтай аймаг	1	Цогт
		2	Алтай
		3	Бугат
		4	Эрдэнэ
		5	Хөхморьт
	Өмнөговь аймаг	1	Гурвантэс
		2	Номгон
		3	Ноён
		4	Ханбогд
		5	Хүрмэн
		6	Баян-Овоо
	Ховд аймаг	1	Алтай
		2	Булган
		3	Үеич
	Баянхонгор аймаг	1	Шинэжинст
2		Баянлиг	
3		Баянговь	
4		Баянцагаан	
5		Баян-Өндөр	
6		Баацагаан	
Дорноговь	1	Мандах	
Бүгд	22	328 сум, 9 дүүрэг	

Засгийн газрын 2006 оны 57 дугаар
 тогтоолын хувиар

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАС ИЙН ГЭРГЭШТ ҮЙЛ АЖИЛААЛААНЫ ХОТӨЛӨӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Төлөвлөгөөний үндэслэл	Хэрэгжүүлэх эрх зүйн үндэслэл	Хэрэгжүүлэх эрх зүйн үндэслэл	Хэрэгжүүлэх эрх зүйн үндэслэл	Хэрэгжүүлэх эрх зүйн үндэслэл	Хэрэгжүүлэх эрх зүйн үндэслэл
119	2.6.9	Хөдөлмөрийн ажиллагааг дээд зэмлээс, нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэлэг, өргөмжлөл, амжилт, хөндлөнгөөс үлдсэн хөрөнгийн үндсэн цагийн хэмжээг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшинтэй уялдуулан ажиглах үндэслэлээр ажиглах	Хөдөлмөрийн ажиллагааг дээд зэмлээс, нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэлэг, өргөмжлөл, амжилт, хөндлөнгөөс үлдсэн хөрөнгийн үндсэн цагийн хэмжээг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшинтэй уялдуулан ажиглах үндэслэлээр ажиглах	Хөдөлмөрийн ажиллагааг дээд зэмлээс, нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэлэг, өргөмжлөл, амжилт, хөндлөнгөөс үлдсэн хөрөнгийн үндсэн цагийн хэмжээг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшинтэй уялдуулан ажиглах үндэслэлээр ажиглах	Жил бүр	Л.Одончимэд
120	2.6.10	Нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг нийгэм, хамт олонд түшиглэсэн хэлбэрээр хөгжүүлэх шүүрхай, уян хатан хургал үүрэг бүхий нийгмийн үйлчилгээний төвийг бүсийн төвүүд болон нийслэлийн зарим дүүрэгт туршин ажилгуулна	Нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг нийгэм, хамт олонд түшиглэсэн хэлбэрээр хөгжүүлэх шүүрхай, уян хатан хургал үүрэг бүхий нийгмийн үйлчилгээний төвийг бүсийн төвүүд болон нийслэлийн зарим дүүрэгт туршин ажилгуулна	Нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг нийгэм, хамт олонд түшиглэсэн хэлбэрээр хөгжүүлэх шүүрхай, уян хатан хургал үүрэг бүхий нийгмийн үйлчилгээний төвийг бүсийн төвүүд болон нийслэлийн зарим дүүрэгт туршин ажилгуулна	2005 оноос	Л.Одончимэд
121	2.6.11	Ажилтнуудын мэргэжлийн үр чадлыг хөгжүүлэх, амжилт, хөндлөнгөөс үлдсэн хөрөнгийн үндсэн цагийн хэмжээг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшинтэй уялдуулан ажиглах үндэслэлээр ажиглах	Ажилтнуудын мэргэжлийн үр чадлыг хөгжүүлэх, амжилт, хөндлөнгөөс үлдсэн хөрөнгийн үндсэн цагийн хэмжээг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшинтэй уялдуулан ажиглах үндэслэлээр ажиглах	Ажилтнуудын мэргэжлийн үр чадлыг хөгжүүлэх, амжилт, хөндлөнгөөс үлдсэн хөрөнгийн үндсэн цагийн хэмжээг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшинтэй уялдуулан ажиглах үндэслэлээр ажиглах	2004-2008	Л.Одончимэд Ө.Энхтүвшин Н.Энхболд
122	2.6.12	Эдийн засгийн тогтвортой байдлыг дэмжих, бизнесийн талтай орчин бүрдүүлэх, дэд бүтцийг хөгжүүлэх, амжилт, хөндлөнгөөс үлдсэн хөрөнгийн үндсэн цагийн хэмжээг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшинтэй уялдуулан ажиглах үндэслэлээр ажиглах	Эдийн засгийн тогтвортой байдлыг дэмжих, бизнесийн талтай орчин бүрдүүлэх, дэд бүтцийг хөгжүүлэх, амжилт, хөндлөнгөөс үлдсэн хөрөнгийн үндсэн цагийн хэмжээг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшинтэй уялдуулан ажиглах үндэслэлээр ажиглах	Эдийн засгийн тогтвортой байдлыг дэмжих, бизнесийн талтай орчин бүрдүүлэх, дэд бүтцийг хөгжүүлэх, амжилт, хөндлөнгөөс үлдсэн хөрөнгийн үндсэн цагийн хэмжээг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшинтэй уялдуулан ажиглах үндэслэлээр ажиглах	Жил бүр	Л.Одончимэд
					Жил бүр	Л.Одончимэд
					Жил бүр	Л.Одончимэд
					2005 оноос	Л.Одончимэд
					2006-2008	Л.Одончимэд
					2005-2008	Л.Одончимэд
					2005	Л.Одончимэд
					2004-2008	Л.Одончимэд Ө.Энхтүвшин Н.Энхболд
					2005 оноос	Л.Одончимэд Н.Энхболд
					Жил бүр	Л.Одончимэд

(*Үргэлжлэл. Түрүүл нь "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 17 дугаарт нийлэгдсэн.)

№	Төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжийн дэргэдэх хөдөлмөрийн бирикмэл, мэргэжлийн төлүүдийг биетлэн орчин үеийн мэдээлэл, хяналтын технологийн буюу мэдээллийн системийг байгуулах	Төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжийн дэргэдэх хөдөлмөрийн бирикмэл, мэргэжлийн төлүүдийг биетлэн орчин үеийн мэдээлэл, хяналтын технологийн буюу мэдээллийн системийг байгуулах	Жил бүр	Л.Одончимэд
123	2.6.13 Ажиллах хүчний бүтээмж, зах зээлд өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэхэд онцгой анхаарна	5. Хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээг сайжруулж жилд 25000-аас доошгүй хүнийг ажилд эвчлэнэ 6. Ховор мэргэжлийн ажилчид бэлтгэх, амжилдын мэргэжлийн үр чадварыг сайжруулах үндсэн дээр гадаадын хөрөнгө оруулалттай үйлдвэр ажиллаж байгаа монгол ажилчдын тоог нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авна 7. "Дефин манган орон сууц хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлэх замаар ажлын байрыг шинээр бий болгоно 8. Жилийг дунд үйлдвэр, жижиг бизнесийг өргөтгөх, санхүү, эзэлхий механизм бий болгох замаар үйлдвэр, худалдаа, уул уурхайн салбарт ажилын байр нэмэгдүүлэх санхүү, эзэлхий бодлогыг боловсронгуй болгох санал боловсруулж хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна 1. Нийгмийн хамгаалтын салбарын хөгжлийн хөтөлбөр, төслийн хүрээнд эзэлсэн мэргэжлийн болон аж ахуй эрхлэх үр чадварын сургалтын тогтолцоог бүрдүүлэх зорилгыг шийдвэрлэх, мэргэжлийн боловсрол сургалтын 6 бүсийн төв, хөдөлмөр эрхлэлт сургалтын 25, хөдөлмөр эрхлэлт боловсролын 40 төв байгуулж, эрэлтэд тулгуурласан "Эрийн бичиг"ийн сургалтын системийг өргөжүүлэн жилд 12000-аас доошгүй хүнийг мэргэжлийн болон үр чадварын сургалтад хамруулна 2. Ажилтны мэргэжлийн үр чадварыг хөдөлмөрийн зах зээлийн шаардлагад нийцүүлэн хөгжүүлэхэд чиглэгдсэн мэргэжлийн үр чадварын шалгалт зохион байгуулах, мэргэжлийн гэрчилгээ олгох тогтолцоо бүрдүүлнэ 3. Ажилчдын бүтээмж нэмэгдүүлэх хөдөлгөөн, ажил дээрх сургалт зохион байгуулах арга зүйг боловсруулж, сонссон аж ахуйн нэгж байгууллагад нэвтрүүлнэ 4. Эрэлтэд тулгуурласан "Эрийн бичиг"-ийн сургалтын системийг өргөжүүлж төлөвсрөн хот, орон нутгад нэвтрүүлнэ 5. Өөрөөрийн болон аж ахуй эрхлэх үр чадварын сургалтыг өргөжүүлж 6. ХЭДС-д төлөврүүлэх хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлж жил бүр төсвийн орлолын 0.3 хувийг тэндээ хэмжээний хөрөнгийг хувиарладаг болно	2005-2008 2005-2008 2005-2008	Л.Одончимэд Л.Одончимэд Л.Одончимэд
124	2.6.14 Төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжийн дэргэдэх хөдөлмөрийн бирикмэл, мэргэжлийн төлүүдийг биетлэн орчин үеийн мэдээлэл, хяналтын технологийн буюу мэдээллийн системийг байгуулах	1. Ажил үзүүлэлт, хөдөлмөрийн зах зээлийн мэдээллийн үйлчилгээ явуулж байгаа төрийн бус байгууллагууд, аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжин, мэдээлэл солилцоог сайжруулах, тэднийг хамруулсан мэдээллийн сүлжээ, вэб хуудастай болох зорилгыг үе шаттайгаар шийдвэрлүүлнэ	2005-2008	Л.Одончимэд С.Батболд
125	2.6.15 Үйлдвэрлэлийн өсөл, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний давтгалын сангаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зорилгыг гаргах арга зүйн зохицуулалтыг бий болгоно	1. Үйлдвэрлэлийн өсөл, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний давтгалын сурталчилгаа, мэдээлэл зэрэг урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд уг сангаас хөрөнгө зарцуулах талаар нэмэлт, өөрчлөлт оруулж УИХ-д өргөн мэдүүлнэ	2005	Л.Одончимэд Д.Одбаяр
126	2.6.16 Аж ахуйн нэгж, байгууллагад хөдөлмөрийн асуулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн менежментийг нэвтрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг ажил олгогчид болон ажиллагчдын идэвхтэй оролцоотойгоор хэрэгжүүлнэ	1. Хөдөлмөрийн асуулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн менежментийн систем нэвтрүүлэх мастер төлөвлөгөө боловсруулна 2. Аж ахуйн нэгж, байгууллагад хөдөлмөрийн асуулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн менежментийн систем нэвтрүүлэх удирдамж, түүнийг зардал боловсруулсан сангаас аж ахуйн нэгж, байгууллагад нэвтрүүлж, туршиж арга хэмжээг холбогдох байгууллагад үргэлжлэн гүйцэтгэхээр хэрэгжүүлнэ	2005	Л.Одончимэд

127	2.6.17	Гаралдад хөдөлмөр эрхлэлтийн эрх ашиг сонирхлыг хамгаалах, нийгмийн амьдралыг сайжруулах зорилгоор холбогдох хууль тогтоомжийг боловсрууль болгоно. Тэрэнд төрөөс үзүүлэх үйлчилгээний хүртээмж, чандар, дахиад үзүүлэх үйлчилгээнд төрийн байгууллагуудын өрсөлдөөн нэмэгдүүлнэ.	2005	П.Одончимэд Н.Энхболд
128	2.6.18	Ажиллагсадд эрхээ хамгаалуулахад дэмжлэг үзүүлж, хөдөлмөрийнхөө үр шимийг шударга хүртэх боломжийг нэмэгдүүлнэ. Үйлдвэрчний эвлэлийн болон ажил олгогч эвдийн байгууллагатай хамтран нийгмийн түншлэлийн харилцааг хөгжүүлнэ.	2005-2008	П.Одончимэд Н.Энхболд
129	2.6.19	Албадлагын хөдөлмөрийг устгах тухай олон улсын хөдөлмөрийн байгуулалтын холбогдох конвенцид нэгдэн орж, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.	2005	П.Одончимэд Н.Энхболд
130	2.6.20	Эдийн засгийн хөгжлийн тэргүүлэх чиглэл, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт хэрэгцээтэй уялдуулан аж ахуйн нэгжийн орлоотой үндэсний мэргэжилтэн, мэргэжилтэй ажилчид бэлтгэх ажлыг хэтийн төлөв гарган хэрэгжүүлнэ.	2004 оноос 2006 оноос 2005-2008	М.Энхсайхан П.Одончимэд Л.Одончимэд Ө.Энхтүвшин
131	2.6.21	Албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн талаар баримтлах төрийн бодлогыг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2005	Ж.Наранцэрлал Ө.Энхтүвшин П.Одончимэд
132	2.6.22	Хоршоо, нөхөрлөл байгуулах, хамтын хөдөлмөр, аж ахуй эрхлэх үр чадварын сургалт өгүүлэх, зорил, тусламж зэрэг хөрөнгийн эх үүсвэрээр дэмжих замаар иргэдийн ажилын байрзэр хангах болон өргийн орлогыг нэмэгдүүлэхэд тусална.	2005-2008 2005 2005 оноос 2005 оноос	П.Билбазаран Н.Баяртсайхан Л.Одончимэд Д.Тэрбишдагва Л.Одончимэд Д.Тэрбишдагва Л.Одончимэд

	5. Жинэт бизнес эрхлэгчид, бичигт аж ахуйн нэгжийг дэмжин хөгжүүлэх үйлчилгээ бүхий бизнес инкубаторыг байгуулж, эвлэлдөө өгөх үйлчилгээг хөгжүүлэх арга хэмжээ авч, үйл ажиллагааг нь хэвшүүлсэн. 6. Малчдын бүтэц, хоршоо, нөхөрлөл зэрэг хамтран ажиллаж байгаа албан бус хэлбэрүүдийг дэмжинэ. 7. Хоршоодод дэмжлэг үзүүлэхэд чөлөөтэй сангаарын зөмл, тусламж, төсөл хөтөлбөрүүдийн үйлдвэр сайжруулахад дэмжлэг үзүүлнэ. 8. Хоршооны аугартын эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.	2005 оноос 2005-2008 2005-2008 2005-2008	Б.Жаргалсайхан Л.Одончимэд Ф.Энхтүвшин Д.Тэрбишдагва Д.Тэрбишдагва Д.Тэрбишдагва Д.Тэрбишдагва
--	---	---	--

Гурав. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

Эдийн засаг, санхүүгийн салбар дахь тогтворжилтыг бататган хувийн хэвшил, технологийн шинэчлэлд тулгуурласан бүтцийн өөрчлөлтийг гүнзгийрүүлж экспорт, гадаадын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэн эдийн засгийн өсөлтийг хангана.

- Макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангана.
- Банк, санхүүгийн салбарыг бэхжүүлнэ.
- Хувьчлалыг үргэлжлүүлж, газар болон хөрөнгийн эдийн засгийн үр нөлөөг нэмэгдүүлнэ.
- Үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуй, үйлчилгээний салбарыг дэмжиж, экспортыг нэмэгдүүлнэ.
- Хөрөнгө оруулалтыг хамгаалсан найдвартай орчинг бий болгоно.
- Эдийн засгийн өсөлтөд нөлөөлөхуйц дэд бүтцийг эрчимтэй хөгжүүлнэ.
- Эдийн засгийн өсөлтийг хангахад чиглэсэн шинэ чардаахийг бий болгоно.
- Гадаад худалдааны идэвхтэй бодлогоор эдийн засгийн өсөлтийг дэмжинэ.

3.1. Макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах хүрээнд:			
133	3.1.1	Инфляцийн түвшинг нэг оронтой тооцод байлгана.	1. Инфляцийн түвшинг нэг оронтой тооцод байлгах үүднээс төсөв, мөнгө, гадаад худалдааны зохицот бодлого хэрэгжүүлнэ. 2. Хэрэглээний барааны үнийн өсөлтийн талаар иргэдийн дунд санал асуулга явуулах, хэрэглээний барааны үнийн индексийг тусцох арга-чалуулыг сайжруулах талаар Үндэсний Статистикийн газартай хамтран ажиллана. 3. Улсын гадаад валютын неэцийн удирдлагыг сайжруулж, гадаад валютын цэвэр неэцийг жил тутам нэмэгдүүлж 2008 онд импортын 17-оос доошгүй дотоо хонсгийн хэрэгцээг хангах хэмжээнд хүргэнэ. 4. Валютын неэцийг нэмэгдүүлэх зорилгоор экспортын шинэ эх үүсвэрийг бий болгоно. 5. Гадаад валютын неэцийг байршуулах гадаадын банк санхүүгийн байгууллагуудын жалсаалт, гэдгээрт олгох лимитүүдийг улирал бүр шинэчлэн баталж мөрдөнө. 6. Гадаадын хөндлөнгийн байгууллагаар гадаад валютын неэцийн байдлад тусгайлсан хяналт хийлгэнэ.
134	3.1.2	Улсын валютын неэцийг эрсдэлд орохоос сэргийлэх арга хэмжээ авна. Гадаад валютын цэвэр неэцийг импортын барааны 17-гоос доошгүй дотоо хонсгийн хэрэгцээг хангах хэмжээнд хүргэх бодлого баримтална.	2004-2006 2004-2006 2004-2008 2006-2008 Улирал бүр Жилд нэг удаа Улирал бүр

135	3.1.3	Төсвийн зарцуулалтын үр ашгийг дээшлүүлж, төсвийн нийт зардалдыг дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 3 хувийг хэтрүүлэхгүй байх замаар эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангана.	1. Засгийн газрын удирдлага, мэдээллийн системийг нэвтрүүлж, бүх өмчийг нийслэлийг хамруулснаар төсвийн зарцуулалтын үр ашгийг дээшлүүлж, урсгал хангалт, санхүүгийн сэлбэг, тайлагналтыг сайжруулна. 2. Нийт төсвийн байгууллагад амлалтын бүртгэл нэвтрүүлж батлагдсан төсвийг зарцуулалтын дагуу ашаглаж нөхцөлийг бүрэлгэнэ. 3. Төсвийн өрөнхийлөн захирагч нарын улирал, жилийн тайлангийн гүйцэтгэлд тавих хяналтыг сайжруулан төсвийн байгууллагуудын өрийг өмнөх оны гүйцэтгэлээс бууруулж аялалт бэсрэгдүүлэх арга хэмжээг явна. 4. Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн тухай хуулийн хэрэгжлийг хангах аялалт хүрээнд Төсвийн өрөнхийлөн захирагч өөрийн төсвийн байцаанаа гүйцэтгэлийн тайланг нэгтгэн гаргаж байх нөхцөлийг хангуулж, 2004 оны төсвийн гүйцэтгэлийн жилийн эцсийн тайлангаас эхлэн туршиж, цаашад мөрдөж аяллана. 5. Өөрийн захирагч болон төсвийн байгууллагуудад нийтлэг үйлчилгээний нэгдсэн боллого, зохицуулалтын арга мөхөөллийг хэрэгжүүлэн амилгаж, төсвийн зарцуулалтын үр ашгийг дээшлүүлэхэд чөлгөсөн үйл ажиллагаанд дэмжээ үзүүлнэ. 6. Өөрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний гүйцэтгэх санхүү журмын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж төсвийн хөрөнгө оруулалт бараа, үйлчилгээний зарлагын үр ашгийг сайжруулах боломжийг нэмэгдүүлнэ. 7. Урсгал болон орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг байгууллагын төсвийн зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулж, үр ашгийг зардалыг багасгах арга хэмжээ явна.	2005 оноос	Н.Баяртсайхан Төсвийн өрөнхийлөн захирагч нар Н.Баяртсайхан Төсвийн өрөнхийлөн захирагч нар Н.Баяртсайхан Төсвийн өрөнхийлөн захирагч нар С.Батболд Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан У.Хуралзүх
136	3.1.4	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварыг нэг шатлалд шилжүүлнэ	1. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын орлогын албан татварыг нэг шатлалд шилжүүлэхтэй холбогдоон судалгаа хийж, санал боловсруулалт нэг шатлалд шилжүүлнэ.	2005 оноос	Н.Баяртсайхан Б.Жаргалсайхан
137	3.1.5	Импортын татварын болон дотоодын зах зээлийг хямралас урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах зохистой бодлого баримтална.	1. Дотоодын үйлдвэрүүдийн өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэн татварын уян хатан бодлогоор дэмжинэ. 2. Дотоодод үйлдвэрлэж байгаа бараа бүтээгдэхүүнтэй ижил төстэй импортын бараанд ногдуулах галлийн татварыг Дэлхийн худалдааны байгууллагын өмнө хүлээсэн үүргийн хүрээнд шинэчлэн тогтоох талар санал боловсруулна. 3. Сотууруулах үндэсний үйлдвэрүүдэд хяналтын тоолуур суурилуулж, бүтээгдэхүүнд ногдуулж байгаа анцгой албан татварын системийг боловсронгуй болгоно. 4. Тамирны үйлдвэрлэлтэй холбоотой эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгоно. 5. Импортын татварыг ялгавартай тогтоох бодлого боловсруулна.	2006-2008 2005	Н.Баяртсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан
138	3.1.6	Малчин өрхийн орлого, амьжиргалмыг түвшинд үндэсний татварын үнэн хатан бодлогыг ялжжүүлнэ.	1. Малчин эрх, мал бүхий иргэдийн орлого, амьжиргалмыг түвшинтэй уялдуулан татварын эрх зүйн үндсийг боловсронгуй болгоно.	2005-2008 2005 2005 2005-2008	Д.Тэрбишдагва Н.Баяртсайхан Д.Тэрбишдагва Б.Жаргалсайхан Н.Баяртсайхан Д.Тэрбишдагва Н.Баяртсайхан

139	3.1.7	Төргөлийн гадаадад хөрвөх чадварыг бэхжүүлнэ.	Хөрвөх чадварыг бэхжүүлнэ.	1. Төргөлийн гадаад валюттай харьцах хэвч нь банк хоорондын валютын эрэлт, нийлүүлэлтийн дагуу чөлөөтэй тогтох хөвчнэ тогтоцоог үргэлжлүүлнэ. 2. Эзлэн, тусламжийн хуулийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор холбогдох журмуудыг боловсруулж батлуулна.	Жил бүр 2005-2008	О. Чулуунбат Н.Баяртсайхан
140	3.1.8	Зээл, тусламжийн зориулалтын үр ашгийг дээшлүүлж, түүнд тавих хяналтыг сайжруулна.	Зээл, тусламжийн зориулалтын үр ашгийг дээшлүүлж, түүнд тавих хяналтыг сайжруулна.	2. Эдийн засгийн хувьд үр ашигтай нь нотлогдсон, зээлийн үндсэн төлбөр болон хүүгийн төлбөрийг бүрэн төлөх боломжтой төсөлд гадаадаас зээл түлхүү авах тогтолцоонд шилжинэ. 3. Өрийн удирдлагын стратегийг ОУВС, Дэлхийн банк, Азийн хөгжлийн банктай хамтран боловсруулж эрх бүхий байгууллагаар батлуулна. 4. Өрийн удирдлагын систем буюу DSM-программ хангамжийг иж бүрэн нэвтрүүлж ашиглана. 5. Иргэд, аж ахуйн нэгжүүдэд дамжуулан зээлдүүлсэн зээлийн эргэн төлөлтийг сайжруулах чиглэлээр эрх зүйн орчинг боловсруулж болгоно. 6. Түлш, эрчим хүчний салбарт хэрэгжүүлж байгаа төслийн үр дүн, үр ашгийг тооцож, шинээр хэрэгжүүлэх төслийг үр дүнтэй, ач холбогдолтой нь үндэслэлэн зээл тусламжид хязаруулна. 1. Шударга бус өрсөлдөөнийг хянан зохицуулах бодлогын хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлнэ.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008	Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан Б.Эрдэнэбат
141	3.1.9	Шударга бус өрсөлдөөнийг хориглох, давхар ноёрхлыг хязгаарлах үр дүнтэй тогтоцоог бий болгоно.	Шударга бус өрсөлдөөнийг хориглох, давхар ноёрхлыг хязгаарлах үр дүнтэй тогтоцоог бий болгоно.	1. Шударга бус өрсөлдөөнийг хянан зохицуулах бодлогын хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлнэ.	2005 оноос	М.Энхсайхан
142	3.1.10	Дамуурал болон тусгай зөвшөөрлийн эрх зүйн орчны шинэтгэлийг гүнзгийрүүлнэ.	Дамуурал болон тусгай зөвшөөрлийн эрх зүйн орчны шинэтгэлийг гүнзгийрүүлнэ.	1. Дамуурлын тухай хуулийг шинэчлэн боловсруулна. 2. Тусгай зөвшөөрлийн үндсэн дээр эрхэлж байгаа аж ахуйн үйл ажиллагааны талаарх хууль тогтоомжийг судалсны үндсэн дээр цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулна. 3. Банк, банк бус санхүүгийн байгууллагын дамжуурын талаарх эрх зүйн зохицуулалтыг судалж, санал боловсруулна.	2005-2006 2005-2006 2005	Д.Одбаяр Д.Одбаяр Б.Жаргалсайхан О.Чулуунбат
143	3.2.1	Санхүүгийн зах зээл, зуучлалын үйлчилгээг иж бүрнээр хөгжүүлнэ.	Санхүүгийн зах зээл, зуучлалын үйлчилгээг иж бүрнээр хөгжүүлнэ.	1. Эдийн засгийн бүх салбарын нягтлан бодох бүртгэлийг олон улсын стандартад шилжүүлж дуусгана. 2. Аудитын үйл ажиллагааг чандрын шинэ шатанд гаргаж, олон улсын жишигт хүргэнэ. 3. Хөрөнгийн үнэлгээний эрх зүйн орчныг бүрдүүлэн, үнэлгээний ажлын удирдлага, хяналтыг бий болгоно. 4. Банк, санхүүгийн шинэ төрлийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх, орон нуталт банк, санхүүгийн үйлчилгээг илүүтэйгээр хургахад анхаарна. 5. Санхүүгийн зах зээлд шударга бус өрсөлдөөнтэй тэмцэх ажлыг эхлүүлнэ.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005 оноос	Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан О.Чулуунбат М.Энхсайхан О.Чулуунбат Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан О.Чулуунбат
144	3.2.2	Олон улсын санхүүгийн зах зээлд Засгийн газрын фонд гаргана.	Олон улсын санхүүгийн зах зээлд Засгийн газрын фонд гаргана.	1. Олон улсын хөрөнгө оруулалтын банкуудтай хамтран үнэт цаас гаргах боломжийг судалж, Засгийн газрын фонд гаргах ажлын төлөвлөгөө боловсруулна. 2. Олон улсын хөрөнгө оруулалтын банкуудтай хамтран үнэт цаас гаргах боломжийг судалж, журамлах арга хэмжээ авна.	2005-2008 2005-2008	Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан

145	3.2.3	Санхүү, мөнгөний тээвэр, өрсөлдөх чадвар бүхий бусадгүй бий болгох эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ.	1. Орон нутаг дахь мөнгө, санхүүгийн байдлыг судалж холбогдох байгуулалтад хамтран ажиллана. 2. Санхүү, мөнгөний тээвэр, өрсөлдөх чадвар бүхий бусадгүй бий болгохтой холбогдсон эрх зүйн орчинг судалж, холбогдох хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг боловсруулна.	2004-2006 2005	О Чулуунбат О Чулуунбат
146	3.2.4	Зээлийн хүүг бууруулах шат дараалсан арга хэмжээг мөнгө, төсөв, татварын бодлогоор дамжуулан хэрэгжүүлнэ.	1. Эдийн засаг дахь хүүгийн түвшин болон түүнийг бууруулах боломжийг мөнгө, төсөв, татварын бодлоготой уялдуулан судалж хэрэгжүүлнэ.	2004-2006	О Чулуунбат Н.Баяртсайхан
147	3.2.5	Үнэт цаасны хоёр дахь зах зээлийг идэвхжүүлнэ.	1. Үнэт цаасны зах зээлийг хөгжүүлэх эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгоно. 2. Үнэт цаасны зах зээлд оролцогчдыг дэмжих зорилгоор орлогын албан татварын хөнгөлөлт үзүүлнэ. 3. Зах зээлд давамгайл байдлыг бий болгохуйн тулд үнэт цаасны гүйцээнд хяналт тавьж ажиллана.	2005-2007 2005-2008 2005-2008	Д.Бадраа Н.Баяртсайхан Д.Бадраа М.Энхсайхан Д.Бадраа
148	3.2.6	Урт хугацааны зээл, ипотехийн аргыг нэвтрүүлэх замаар иргэдийн орон сууцанд хангах ажлыг эрчимжүүлнэ. Ипотехийн үнэт цаасны хоёрдогч зах зээлийг бий болгож идэвхжүүлнэ.	1. Ипотекээр баталгаажсан үнэт цаасны зах зээлийг хөгжүүлэхэд шаардлагатай эрх зүйн орчинг бүрдүүлж иргэд орон сууцна барилдлын урт хугацаатай зээл авах санхүүгийн тогтолцоог бий болгож, үл хөндлөх хөрөнгө, орон сууцны архааны хэрэгсэл бэлтгэх эрх зүйн орчин бүрдүүлнэ. 2. Урт хугацаат зээл, ипотехийн аргыг нэвтрүүлэх замаар иргэдийг орон сууцнаар хангах ажлыг эрчимжүүлнэ. 3. Үл хөндлөх хөрөнгийг барьцалсан зээлээр баталгаажсан үнэт цаасны зах зээлийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлж, холбогдох хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах шинээр хууль боловсруулах замаар ипотехийн үнэт цаасны хоёрдогч зах зээлийн эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ.	2005-2006 2004-2006 2005-2006	Ж.Нэрэнцэрцралт Д.Одбаяр О Чулуунбат Н.Баяртсайхан Ж.Нэрэнцэрцралт Д.Бадраа
149	3.2.7	Төлбөр тооцрог болон бусад болон электрон хэлбэрээр хийх боломжийг өргөтгөнө.	1. Төлбөр тооцрог болон бусад бүтцийг бүрдүүлэх зорилгоор банк хоорондын картын свич-клирингийн төвийг байгуулж, үйл ажиллагааг эхлүүлнэ. 2. Төсвийн байгууллагуудад ажиллагсдын цалин картар олгуулах ажлыг эрчимжүүлж орон нутгийн төсвийн байгууллагуудыг хамруулна.	2005 2005-2008	О Чулуунбат Н.Баяртсайхан
150	3.2.8	Ирсэний хувийн дансны нууцлалыг чангатгана. Хувийн дансны нууцлалыг онцгой, өндөр нөхцөлөөр хуульчлан хамгаална.	1. Иргэдийн хувийн дансны нууцлалыг сайжруулахтай холбогдсон эрх зүйн зохицуулалтыг судалж, холбогдох хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудал боловсруулна.	2005	О Чулуунбат
151	3.2.9	Иргэдийн зээлийн түүхийн тогтолцоог бий болгохыг дэмжих ажиллана.	1. Монголбичны Зээлийн мэдээллийн санд хадгалагдаж байгаа мэдээлэлд үндэслэн зээлдэгчдэд талаарх мэдээллийг түүхчилсэн байдлаар хадгалах боломжийг бүрдүүлнэ.	2005	О Чулуунбат
3.3. Хувьчлалыг үргэлжлүүлж газар болон хөрөнгийн эдийн засгийн үр шийг нэмэгдүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:					
152	3.3.1	Газрын шөнтөгтэй эрчимжүүлнэ.	1. Газрын нэгдмэл шөнтөгийн тоо бүртгэл, зургаарилан ажлыг орчин үеийн газар зүйн мэдээллийн системийн шаардлагад нийцүүлэн боловсруулах ажлыг зохион байгуулна. 2. Газар өмчлөлийн явцад дүн шинжилгээ хийж, иргэн бүрт газар өмчлүүлэх, газрыг өнөөчтэй төлөвлөх, хуваарилгах бэлчээр эзэмшүүлэх ажилгуулах аргыг судалж бодлогын хүрээнд хэрэгжүүлнэ.	2005-2008 2005-2008	Ж.Нэрэнцэрцралт Ж.Нэрэнцэрцралт Д.Тэрбишдагва

153	3.3.2	Газрын өмчлөлийн мэдээлэл, бүртгэлийг иргэдэд байгтаж үйлчилгээг шуурхай болгоно	Газрын өмчлөлийн мэдээлэл, бүртгэлийг иргэдэд байгтаж үйлчилгээг шуурхай болгоно	3. Газрын төлөг байрлын өөрчлөлтэд төрийн хяналт тогтоох зорилгоор газрын хяналт баталганы судалгааг үргэлжлүүлэн зохион байгуулж, төрийн мөчлөгийн сүлжээг үндэсний хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ	2005-2008	Ж Наранццралт
154	3.3.3	Иргэн, үл хөдлөх хөрөнгө, байршил, аж ахуйн нэгжийн бүртгэлийн тогтолцоог боловсронгуй болгоно	Иргэн, үл хөдлөх хөрөнгө, байршил, аж ахуйн нэгжийн бүртгэлийн тогтолцоог боловсронгуй болгоно	4. Газры дэргэдээс хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зориулж байсан хөрөнгийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор нөхөн сэргээхийн ажлын арга зүй, стандартыг шалгуулна	2005-2008	Ж Наранццралт
155	3.3.4	Газрын байршлын нэгдсэн кодод шилжинэ. Байршлын хороор дамжуулан үл хөдлөх хөрөнгийн үнэлэмжийг тогтооно.	Газрын байршлын нэгдсэн кодод шилжинэ. Байршлын хороор дамжуулан үл хөдлөх хөрөнгийн үнэлэмжийг тогтооно.	5. Ульсын нийт нутаг дэвсгэрийг хамарсан GPS-ийн сүлжээг өргөтгөхөд ажлын үр шаттайгаар хэрэгжүүлэн дүнд болон том мөшгөгийн байр зүйн зургийг нэгдсэн код системд гүйцэтгэх шаардлагыг бий болгоно	2005-2008	Ж Наранццралт С Батболд
156	3.3.5	Үл хөдлөх хөрөнгийн тэтгэврийг боловсронгуй болгоно	Үл хөдлөх хөрөнгийн тэтгэврийг боловсронгуй болгоно	1. Мэдээлэл, холбооны сүлжээг ашиглан үндэсний газрын мэдээллийн санг бий болгож бус нутгийн хөгжил, хот байгуулалт, газар зохион байгуулалтын ажлын үндэсдээ хангаж, мэдээлэлээр хөнгөн шуурхай үйлчлэх боломжийг бүрдүүлнэ	2005-2008	Ж Наранццралт
157	3.3.6	Газрын төлбөрийн хэмжээг газрын үр өгөөж, байршилтай уялдуулж ялгавартай тогтооно	Үл хөдлөх хөрөнгийн тэтгэврийг боловсронгуй болгоно	1. Хөрөнгийн эрхийн бүртгэлийг байршлын кодоор зохицуулах тогтолцоог бий болгоно	2005-2008	Ж Наранццралт
158	3.3.7	Хувьчлалын арга хэлбэрийг өргөтгөж, үр ашгийг нэмэгдүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлнэ. Үнэ цэнэ бүхий томоохон аж ахуйн нэгжүүдийн хувьчлалыг Үргэлжлүүлнэ.	Хувьчлалын арга хэлбэрийг өргөтгөж, үр ашгийг нэмэгдүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлнэ. Үнэ цэнэ бүхий томоохон аж ахуйн нэгжүүдийн хувьчлалыг Үргэлжлүүлнэ.	2. Газрын судалгааг шинэчлэхийг дүнд бий болгон нийт аймаг сумдын нутаг дэвсгэрийг хамарсан хөрс, ургамал, газрын бүрхэвч, газрын ус зүй болон газрын данс бүртгэл зэрэг цэвэр дээр байгаа тоон болон зурган хэлбэрийн орон зайн мэдээллийг байршлын нэгдсэн кодтой уялдуулан тоон мэдээлэлд хэрэглэх ажлыг зохион байгуулна	2005-2008	Ж Наранццралт Н.Баярсайхан
				1. Үл хөдлөх хөрөнгийн тэтгэвэр ногдуулдаг олон улсын нийтлэг жижгийг судлан өөрийн орны нөхцөлд тохируулан хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авч энэ талаар холбогдох хуулиудад нэмэлт, өөрчлөлт оруулна	2005-2008	Ж Наранццралт Н.Баярсайхан
				1. Газрын үнэлэмжийг аргачлалт боловсруулж болгооны үндсэн дээр үл хөдлөх хөрөнгө болон газрын төлбөрийн хэмжээг газрын үр өгөөж, байршил нь хяргалсан ялгавартай шалгуулан тогтоож боловсруулах болгоно.	2005-2008	Ж Наранццралт Н.Баярсайхан
				2. Газрын төлбөрийн тухай болон хүн амын орлогын албан татварын тухай хуульд газрыг үр ашгийг ашиглагчдыг урамшуулах, ашиглахгүй байгаа болон хөрөнгийг үрчил шамийг бууруулахыг хялгаргах талаар холбогдох нэмэлт, өөрчлөлт оруулна	2005-2008	Д.Тэрбишдагва Ж Наранццралт Н.Баярсайхан
				3. Бэлчээр ашиглалтын төлбөрийг малын төрөл, ашиг шимийн чиглэл, эзлэлд нөлөөлөх байдлаар, бус нутгийн онцлогтой уялдуулан эрт эдийн орлогыг бүрдүүлнэ.	2005-2008	Д.Тэрбишдагва
				4. Төрөөс хүнс, хөдөө аж ахуйн талаар баримтлах бодлого, эрчимжсэн мал аж ахуйг дэмжих хөтөлбөрт зориулсан бэлчээрийг эзэмшүүгчдэд мөчлөхөөр газрын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулна	2005-2008	Д.Тэрбишдагва Ж Наранццралт
				1. Төрийн өмчийг 2005-2008 онд хувьчлах үндсэн чиглэлийг боловсруулж, УИХ-аар батлуулна	2005	С.Батболд Сайд нар
				2. Төрийн өмчийг 2005-2008 онд хувьчлах үндсэн чиглэлийн хүрээнд Төрийн өмчийг хувьчлах хөтөлбөрийг жил бүр Засгийн газраас батлан хэрэгжүүлнэ	2005	С.Батболд Сайд нар

	Ж Наранцралт	2005-2008	3. Нийтийн аж ахуйн салбарыг хувьчлах хөтөлбөрийн хүрээнд Төв, Өвөрхангай, Дундговь, Булган аймгууд болон Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дархан хотын ус суваг, Нийтийн аж ахуйн байгууллагуудын менежментийн хувьчлалыг үргэлжүүлнэ 4. Менежментийн гэрээгээр ажиллаж байгаа байгууллагуудын үр дүнг дүнхэж үйл ажиллагааны чиглэлийг тодорхойлно 5. Томоохон аж ахуйн нэгжүүдийн хувьчлалд Шударга бус өрсөлдөөнийг хөндөн зохицуулах газар санал өгдөг тогтолцоронд шилжих асуудлыг шийдвэрлүүлнэ. 1. Нийтийн салбарт өөрчлөлт, шинэчлэл, хувьчлал хийж үндсэн чиглэлийг батлан хэрэгжүүлнэ
Ж Наранцралт Сайд нар М.Энхсайхан С.Батболд	2005-2008 2005-2008 2005	2005	
Ө.Энхтүвшин Л.Гундалай С.Батболд	2005	2005	1. Өмч хувьчлалыг олон нийтэд ил тод байлгах хүнд суртлыг арилгах зорилгод нийцүүлэн одоогийн мөрдөгдөж байгаа өмч хувьчлалын журмуудыг өөрчлөн мөрдүүлнэ 2. Хувьчлалыг хэрэгжүүлж байгаа байгууллага өрсөлдөөнт төндөр шалгаруулалт явуулахдаа холбогдох хууль журмуудыг мөрдөж, хувьчлалын үйл ажиллагааны ил тод, үр ашигтай, шударга байдлыг хангана
С.Батболд Сайд нар	2005-2008	2005-2008	
Б.Жаргалсайхан	2005	2005	3.4. Үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуй, үйлчилгээний салбарыг дэмжиж, экспортыг нэмэгдүүлэх хүрээнд: 1. Салбарын мэргэжлийн холбоодын нэгдсэн зөвлөл байгуулж, үйл ажиллагааг нь эхлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ 2. Олон улсын жишгээр бизнесийн орчинд нөлөөлөх хууль, шийдвэрийн төслийн талаар Салбарын мэргэжлийн холбоодын нэгдсэн зөвлөлтэй тогтмол зөвлөлдөж байх тогтолцоог бүрдүүлнэ
Б.Жаргалсайхан	2005	2005	1. Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн дагуу "Алтанбулаг", "Замын-Үүд", "Цагааннуур"-ын чөлөөт бүсийн Зохиолч-ийг томилон, тэдгээрийн ажлын албыг шинэчлэн зохион байгуулж, чөлөөт бүсийн эдийн засаг, санхүүгийн зохицуулалтыг боловсронгуй болгоно 2. Чөлөөт бүсүүдийн мастер төлөвлөгөө, хөрөнгө оруулалтын төслүүдийн эдийн засгийн үндэслэлийг сайжруулж, тэрүүлэх чиглэлийн зорилтыг дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулалттай холбон хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ 3. "Алтанбулаг" худалдааны чөлөөт бүсийн үйл ажиллагааг эхлүүлж, эрчимжүүлэх арга хэмжээ авна. 4. "Замын-Үүд" эдийн засгийн чөлөөт бүсийн үйл ажиллагааг эхлүүлж, эрчимжүүлэх арга хэмжээ авна. 5. Балтгал аялыг хангасны дараа "Цагааннуур" худалдааны чөлөөт бүсийн үйл ажиллагааг эхлүүлнэ 6. Худалдаа, эдийн засгийн чөлөөт бүсийн эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох арга хэмжээ авна 7. Хөрөнгө оруулагчид, бизнес эрхлэгчдэд үйлчлэх мэдээллийн бааз, сүлжээ байгуулна 8. Улаанбаатар, Дархан, Эрдэнэт, Цойр хотууд, Нарайх дүүрэгт "Үйлдвэрлэл, технологийн парк" байгуулах талаар судалгаа хийж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна
Б.Жаргалсайхан	2005-2008	2005-2008	Төрөөс үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих бодлого боловсруулахад мэргэжлийн холбоодын идэвхтэй оролцоог хангах механизм бий болгоно.
Б.Жаргалсайхан М.Баярсайхан Н.Энхсайхан	2005-2008	2005-2008	Эдийн засаг, худалдааны чөлөөт байгуулах бодлогыг үргэлжлүүлж өргөтгөнө.
Б.Жаргалсайхан	2005-2008	2005-2008	
Б.Жаргалсайхан	2005-2008	2005-2008	
Б.Жаргалсайхан	2005-2008	2005-2008	
Б.Жаргалсайхан	2005-2008	2005-2008	
Б.Жаргалсайхан	2005-2008	2005-2008	
Б.Жаргалсайхан	2005-2008	2005-2008	
Б.Жаргалсайхан	2005-2008	2005-2008	
Б.Жаргалсайхан	2005-2008	2005-2008	

163	3.4.3	Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжихэд чиглэсэн үйлдвэрлэл-технологийн парк байгуула.	1. Зуунмод, Чойбалсан, Улиастай, Багануур, Сүхбаатар, Ховд хот, Багахангай дүүрэгт "Үйлдвэрлэл технологийн парк" байгуулах хөтөлбөр, төсөл боловсруулж, гадаад орнуудад сурталчлах арга хэмжээ авна. 2. Ноолуурын үйлдвэрүүдэд даяалт, хоршилтын бодлого явуулж, сүлжээ, гүйцэтгэн борлуулах шинэ хүчин чадлыг бий болгох санал, төсөл боловсруулж, хэрэгжүүлэх алхам хийнэ. 3. Нэхий, шөврө, шөврөт, булгаарын үйлдвэрлэлийн боловсруулах хүчин чадал, эцсийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг намагдүүлэх санал, төсөл боловсруулж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна.	2005-2008 2006-2008 2006-2008	Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан
164	3.4.4	Экспортын чиглэлийн болон оюуны багтаамж ихтэй үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.	1. Үр ашигтай оюуны багтаамж ихтэй үйлдвэрлэлийг дэмжих журам гаргаж мөрдүүлнэ. 2. Молибденийн исрал үйлдвэрлэх, катодын эсийн үйлдвэрлэлийг намагдүүлэх, шинэ хүчин чадлыг бий болгох төсөл, үйл ажиллагааг дэмжих амжилта. 3. Экспортын бүтээгдэхүүнд хэрэглэдэг импортын түүхий эдийн галлийн татаарас, чөлөөлөх асуудлыг боловсруулж, татварын багц хуулийн шинэтгэлийн хүрээнд шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авна. 4. Эрдэнэт, Дархан хотуудад хүнд үйлдвэрийг хөгжүүлэх хөтөлбөр, төслүүдийг боловсруулна. 5. Дотоодын мэдээллийн технологи, программ хангамжийн чиглэлээр амжилта буй байгууллага, компаниудын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг гадаад зах зээлд нийлүүлэхэд чиглэсэн санал санаачилгыг дэмжинэ. 6. Компьютер, электроник, цахилгаан холбооны тэнгэр төхөөрөмжийн үндэсний үйлдвэрлэл болон дотоодын програм хангамжийн зах зээлийг хөгжүүлэхэд програм хангамжийн захиалга, төслүүдийг дотоодын компаниудад гүйцэтгүүлэх бодлыг түлхүү баримтална.	2005-2008 2006-2008 2005-2008 2005 оноос	Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан
165	3.4.5	Засгийн газрын захиалгат бараа, бүтээгдэхүүнийг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангах бодлого баримтална.	1. Төсвийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийг хэрэгжүүлэхэд дотоодын үйлдвэрийн бүтээгдэхүүнийг Засгийн газрын захиалгаар нийлүүлэх, нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авна.	2005-2006	Н.Баярсайхан Б.Жаргалсайхан
166	3.4.6	Орон нутагт үйлдвэрлэл, худалдаа, үйлчилгээний хоршоодын үйл ажиллагааг дэмжсэн тогтолцоог боловсронгуй болгоно.	1. Хөрөн ажил хэрэгтэй оролцуулах орон нутгийн захиргааг иргэн, аж ахуйн нэгжийн эрэлт хэрэгтэй санамжтай оролцоход үндэслэн хэрэгжүүлнэ. 2. Фермерүүдийн үйлчилгээ, борлуулалт, амжилтын хоршоодыг дэмжинэ. 3. "Бөөний худалдааны сүтээх" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж үйл ажиллагааг нь боловсронгуй болгоно. 4. Олон улсын нэр хүнд бүхий Бөөний худалдааны сүтээх Монголд нөвтрүүлэх боломжийг судалж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна. 5. Худалдааны зохицуулалтын тухай хуулийн төслийг боловсруулж, батлуулна. 6. Бөөний болон жижигэн худалдааны үйлчилгээний стандартыг сайжруулан, шинэчлэн боловсруулж, мөрдүүлэх арга хэмжээ авна.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008	Д.Тэрбишдагва Д.Тэрбишдагва Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан
167	3.4.7	Фермерийн болон эрчимжсэн хөдөө аж ахуйг дэмжих хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.	1. Фермерийн аж ахуй хөгжүүлэх эрх зүй, эдийн засгийн таатай орчин бүрдүүлнэ. 2. Эрчимжсэн хөдөө аж ахуйн хөгжлийг дэмжих засгийн газрын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх чадварыг бүрдүүлэх, малын үр хөврөл бэлдэх орчин үеийн лаборатори, зохиомол хээлтүүлгийн станцуудыг эрчимжсэн мал аж ахуй эрхлэх бүс нутгуудад байгуулна.	2005-2006 2005-2008	Д.Тэрбишдагва Д.Тэрбишдагва

	2005-2008	Д.Тэрбишдагва
166	3,4,8	<p>Жижиг, дунд үйлдвэр, Фермерын аж ахуйг дэмжих зорилгоор жижиг эзэллийн үйлчилгээний хүрээг өргөтгөх, үйлдвэрлэлийн тонг төхөрөмж, хөдөө аж ахуйн тохио, төхөрөмжийг урт хугацаатай, бага хүүтэй зээл түрээс, лизинг болон төлбөрт үйлчилгээний хэлбэрийг дэмжих.</p>
169	3,4,9	<p>Манай орны байгаль, цаг уурын өвөрмөц нөхцөлд газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг эрчимжүүлэх үндсэн хэлбэр нь усалгаатай тариалан хэмээн үзэх, усалгалтын системийн барилта байгууламжийг шинэчлэх, засварлах, шинээр барьж байгуулахад чиглэсэн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих, гадаад дотоодын зээл тусламжийн хөрөнгийн зохих хэсгийг түүнд чөлүүлнэ.</p>
170	3,4,10	<p>Усалгаатай тариалан эрхлэх, тариаланчдад газар өмчлүүлийг дэмжих.</p>
171	3,4,11	<p>Төмс, хүнсний ногоо, хүнс тэжээлийн үет буурцаг ургамал болон сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, жимс, жимсгийн үйлдвэрлэлийг дэмжих.</p>
1	2005-2008	<p>1. Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлж байгаа 8000-аас хуулийн этгээдийн үйлдвэрлэлийн хэмжээ, зориулалт, чиглэлд нийцсэн хүчин чадлалт техник хэрэгслийг урт хугацаатай, бага хүүтэй зээл, лизингээр олгох, өөртөө техникгүй жижиг аж ахуйн нэгж, иргэнд зориулсан механизмсан ажлын төлбөрт үйлчилгээ эрхлэгчдэд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлж, гадаад, дотоодын зээл тусламжийг түлхүү ашиглана.</p> <p>2. Мал аж ахуй, газар тариаланг хослон эрхлэж байгаа 8000-аас доошгүй иргэн, аж ахуйн нэгжид бага өврын трактор, цахилгаан үүсгүүр, хадлангийн болон газар тариалангийн техник хэрэгслийг хөнгөлөлтэй үнээр нийлүүлэх арга хэмжээ авна.</p> <p>3. Тонг төхөрөмжийн лизингийн үйлчилгээнд үнийн дүнгийн 25.0 хувь хүртэл хэмжээнд санхүүгийн баталгаа гаргах асуудлыг Монголбанктай хамтран шийдвэрлэх арга хэмжээ авна.</p> <p>4. Орон нутагт "Жижиг, дунд үйлдвэр" зөвлөгөө өгөх алба" байгуулах төслийг олон улсын хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна.</p> <p>5. Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх санхүү, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна.</p> <p>6. Лизингийн эрх зүйн орчин бүрдүүлнэ.</p>
1	2007	<p>Д.Тэрбишдагва</p>
2	2005-2008	<p>1. Төрөөс газар тариалангийн салбарт олгож байгаа санхүүгийн дэмжлэгийг усалгалтын системүүдийг сэргээн засварлах, шинээр байгуулахад чиглүүлэн энэ чиглэлээр жил бүрийн төсөвт тодорхой хэмжээний хөрөнгийг тусгана.</p>
2	2007	<p>Д.Тэрбишдагва</p>
3	2005-2008	<p>3. Таазар тариаланг дэмжих сэн-гийн үйл ажиллагааны журмыг боловсруулан мөрдөж түүнийг усалгаатай тариаланг нэмэгдүүлэх, тариалангийн тохник, технологийг шинэчлэх, таримлын үрийн аж ахуйг хөгжүүлэхэд түлхүү ашиглана.</p>
1	2005-2008	<p>1. Усалгаатай тариалан эрхлэхийг бүх талаар дэмжих, усалгааны техник, тонг төхөрөмжийг импортон НӨАТ-аас чөлөөлнө.</p>
1	2007	<p>Д.Тэрбишдагва Аймаг, нийслэлийн засаг дарга</p>
2	2005-2007	<p>Д.Тэрбишдагва И.Эрдэнэбаатар</p>
3	2005-2007	<p>Д.Тэрбишдагва</p>

172	3.4.12	Балчээр ашиглах, эзэмших эрх зүйн таатай орчин, тогтвортой менежментийг бүрдүүлж, малын тээврийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, мал эмнэлэг, үржлийн ажлын чанар, хүртээмжийг сайжруулж, малын даатгалын системийг нэвтрүүлэх замаар уламжлалт мал аж ахуйн байгалийн эрсдэл даах чадварыг бэхжүүлнэ.	
173	3.4.13	Монгол бранчийг өргөн нэвтрүүлнэ. Бранчийг дотоод, гадаадын зах зээлд сурталчлах зорилго бүхий үйлчилгээ, үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.	1. Дэлхийн өкуучи өмчийн байгууллагаас жил бүр зохион байгуулагдаж үзэсгэлэнд шилдэг брэнд бүхий аж ахуй эрхлэгчдийг оролцуулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ. 2. Монгол бранчийг бий болгох, хөгжүүлэхтэй холбоотой судалгаа хийж, санал, төсөл боловсруулна. 3. "Нэг сүм-нэг бүтээгдэхүүн", "Нэг тосгон-нэг бүтээгдэхүүн" хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлж, сурталчилна.
174	3.4.14	"Нэг сүүрин-нэг бүтээгдэхүүн" хөдөлгөөнийг өрнүүлж, чанар сайтай, өрсөлдөх чадвар бүхий бүтээгдэхүүнийг шинээр бий болгож гадаад, дотоодын зах зээлд гаргахыг дэмжинэ.	1. "Нэг сүм-нэг бүтээгдэхүүн", "Нэг тосгон-нэг бүтээгдэхүүн" хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлж, сурталчилна.
175	3.4.15	Мах, сүүний боловсруулалтын түвшинг дээшлүүлж, хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүний чанарыг сайжруулж, олон улсын стандартын түвшинд ойртуулан экспортын нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.	1. Мах экспортох гадаад зах зээлийг өргөжүүлэх зорилгоор Зүүн өмнөд Ази, Арабын орнуудтай мал эмнэлэг, ариун цэвэр, хорво цэврийн хэлэлцээр байгуулан, яам хоорондын хамтын ажиллагаа идэвхжүүлнэ. 2. Мах, махон бүтээгдэхүүний чанарын шинжилгээний лабораторийг гадаадын төсөл хөтөлбөрийн хөрөнгөөр байгуулна. 3. Сүү, цагаан идээг орон нутагт үйлдвэрийн аргаар боловсруулах жижиг үйлдвэрлэлийн технологи нэвтрүүлж, эрүүл ахуй, ариун цэврийн шаардлага хангасан цагаан идэний хангамжийг нэмэгдүүлнэ.
176	3.4.16	Экологийн цэвэр бүтээгдэхүүн, гойд чанартай шилмэл үүлдэр, өмгийн мал, амьтдын зорилтот зах зээлийг бий болгох санаачилгыг дэмжинэ.	1. Мал сүргийн эрүүлжлтийн байдлыг хот айлын түвшинд шинжилж баталгаажуулах замаар зах зээлд борлуулах бүтээгдэхүүний эрүүл ахуй, ариун цэврийн түвшинг дээшлүүлнэ. 2. Өндөр ашиг шимтэй малын үржлийн ажлыг эрчимжүүлж, үржлийн малын үзэсгэлэн худалдааг бүсчлэн зохион байгуулж, ариун ашиг шимт мал, амьтдын зорилтот зах зээлийг бий болгоно. 3. Экологийн цэвэр түүхий эд., биологийн идэвхит хүнсний нэмэлт бүтээгдэхүүний боловсруулалт, үйлдвэрлэлийг дэмжих эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ.

Дугаар	Тайлбар	Хугацаа	Бүтэц
177	3.4.17 Ашигт малтмалын хайгуулын лицензийн журмыг болгоно.	2005-2006 2005-2006 2005-2006 2006-2007 2006-2008 2006-2008	Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан
178	3.4.18 Уул уурхайн эрхлэлчдийн зүгээс байгаль орчны нөхөн сэргээлт хийх Үүргийн биелэлтийг чангатгана.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2006 2005-2008 2005-2008	Б.Жаргалсайхан И.Эрдэнэбаатар Н.Баярсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан И.Эрдэнэбаатар
179	3.4.19 Уул уурхайн ашигт малтмалын ордыг ашиглахдаа тухайн орон нутгийн хүн амын ахуй амьдралыг сайжруулах зорилттай уяардуулна.	2005-2008 2005	Б.Жаргалсайхан Н.Баярсайхан Б.Жаргалсайхан Н.Баярсайхан Н.Баярсайхан П.Одончимэд

4. Духа ястыг нийгмийн болон эрүүл мэнд, соёл иргэншлийн өсүүдэлгэцэд бүтэн аж ахуйг нь сэргээн хөгжүүлэхтэй хамт иж бүрэн шийдвэрлэх цаг тутамд үнэмлэхүй хөнгөлгөөл болговруулж хэрэгжүүлнэ.

5. Экологийн цэвэр бүтээгдэхүүний зах зээл бий болгох талаар "Газар зүйн заалтыг Монголд хэрэгжүүлэх" төслийг боловсруулж, Европын Холбооны комиссын санхүүгийн дэмжлэгтэйгээр хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна.

1. Ашигт малтмалын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл боловсруулж, УИХ-д өргөн барина.

2. Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын лиценз олгоход Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийг дагуу аймаг, нийслэлийн Засаг даргын санал авах амжилтаар хэлбэршүүлэх арга хэмжээг боловсруулж шийдвэрлүүлнэ.

3. Хайгуулын болон ашиглалтын лиценз олголт, сунгалт, шилжүүлэлтэд мөрдөж байгаа журмуудыг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд боловсронгуй болгох арга хэмжээ авна.

4. Улсын төслийн хөрөнгөөр геологи, хайгуулын ажил хийгдэж, нөөц нь тогтоогдсон орд газруудаас улс орны хөгжилд стратегийн ач холбогдолтой орд газруудыг тодорхойлж, лиценз эзэмшигчидтэй хэлцэл хийж, төрийн эзэмшлийн хувь хэмжээг тогтооно.

5. Канадын 43101 болон олон улсын бусад стандарт шаардлагын дагуу геологи хайгуулын ажил явуулах, тайлан бичих, үр дүнг баталгаажуулах стандарт, арга зүйн баримт бичгийн тогтолцоог бүрдүүлнэ.

6. Лиценз эзэмшигчид хувьцаагаа олон улсын хөрөнгийн бирж дээр гаргахад зориулсан төслийн жишиг заагар боловсруулна.

1. Нөхөн сэргээлт хийгдээгүй орхсон талбайнуудыг нөхөн сэргээлт арга хэмжээ авна.

2. Олборлолт явуулж байгаа уурхайнуудын нөхөн сэргээлтийн ажилд мэргэжлийн хангалтын байгууллагагай хамтран хяналт шалгалтыг чангатгах арга хэмжээ авна.

3. Уул уурхайн газрын нөхөн сэргээлтийн ажлын үр ашгийг дээшлүүлэх, зардлыг нөхөн сэргээлтийн санд төвлөрүүлэн удирдах арга зүйн орчинг боловсронгуй болгоно.

4. Нүүрс олборлох үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгжүүдийн байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлын төлөвлөгөөний биелэлтийг хангуулна.

1. Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн тодорхой хувийг тухайн орон нутгийн төсөвт оруулах арга зүйн орчинг бүрдүүлнэ.

2. Ашигт малтмалын нөөц ашигласны лийсийн төлбөрийн тодорхой хувийг орон нутгийн хөгжлийг дэмжих сан байгуулах талаар санал боловсруулна.

180	3.4.20	Алт олборлолт, цэвэр үйлдвэрлэлийг эсэмжүүлж, уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлнэ.	1. Боросийн алтны үйлдвэрийг бүрэн хүчин чадлаар нь ажиллуулах. Олон өвсөтөн ордод алтны бага оёрын үйлдвэрийг ашиглалтад оруулахад дэмжлэг үзүүлнэ. 2. Алтны үндсэн оёрын үйлдвэрлэлд байгаль орчинд ээлтэй шинэ технологийг нэвтрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ. 3. Малибдений исал үйлдвэрлэх, катадын эсийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, шинэ хүчин чадлыг бий болгох төсөл, үйл ажиллагааг дэмжих ажиллана. 4. Төмрийн худэр, пэнгболд, цайрын баяжмал болон бусад бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, экспортыг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ. 5. Төсвийн хөрөнгөөр хийсэн хайгуулын ажлын зардлын хэмжээг шинэчлэн тогтоох, төсөвт нөхөн төлөх журманд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай асуудлыг боловсруулж, шийдвэрлэнэ. 6. Ашигт малтмалын тухай хуульд Уул Уурхайн үйлдвэрлэлийн алдагдлыг шилжүүлэн тооцох, хүрдвэчилсэн эзлэгдэл байгуулах таларх асуудлыг Татварын бэлц хуулийн шинэчлэлийн хүрээнд шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авна.	2005 2005-2006 2006 2005-2008 2005 2005	Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан
181	3.4.21	Газрын тосны олборлолтыг өсгөж, түүнийг боловсруулах хүчин чадлыг шинээр бий болгоно.	1. Гэрээт болон шинээр гэрээ байгуулах талбайнуудад хийж геологийн хайгуулын болон өрмдөлийн ажлыг жил бүр өсгөн газрын тосны олборлолтыг 2005 онд 5.0 хувь, 2006 онд 7.0 хувь, 2007 онд 8.0 хувь, 2008 онд 9.0 хувьар тус тус нэмэгдүүлнэ. 2. Зүүнбаянгийн болон Тамсагийн орд газруудыг түшиглүүлэн газрын тос боловсруулах бага оёрын үйлдвэрийг байгуулах асуудлыг бодлогоор дамжина. 3. Газрын тосны бүтээгдэхүүний таларх хуулийн төсөл боловсруулна.	2005-2008 2005-2008	Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан
182	3.4.22	Шатаж анзэр, нүүрэнээс нефть бүтээгдэхүүн гаргаж авах үйл ажиллагааг дамжина.	1. Үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулж, хөгжүүлж арга хэмжээний хүрээнд нүүрсний хими-технологийн судалгааны хүчин чадал бий болгох арга хэмжээ авна. 2. Шатах хатуу ашигт малтмалыг гүн боловсруулах чиглэлээр баримтлах стратегийг тодорхойлж хэрэгжүүлэх ажлыг үе шаттайгаар эхлүүлнэ.	2005 2005-2008	Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан
183	3.4.23	Шингэрүүлсэн тулш, байгалийн хийг ахуй болон үйлдвэрлэл, тээвэрт өргөн ашиглана.	1. Хийн салбарыг хөгжүүлэх таларх төрөөс баримтлах бодлогыг тодорхойлж, түүнийг хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ. 2. Хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих замаар Улаанбаатар хот, бусад төв суурин газруудад ахуй, үйлдвэрлэлийн болон нийтийн тээвэр, авто машинд шингэрүүлсэн шатагдах хий ашиглах ажлыг эхлүүлнэ. 3. Шингэрүүлсэн шатагдах хийн туршилт, тохируулгын лаборатори байгуулах арга хэмжээ авна. 4. Төв суурин газруудад барилга, орон сууцанд шингэрүүлсэн шатагдах хий ашиглах ажлын зохион байгуулалтыг шийднэ.	2005-2008 2005-2008	Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат Б.Жаргалсайхан Б.Эрдэнэбат
184	3.4.24	Нүүрсний Уурхайн үйлдвэрлэл, технологийн шинэчлэлийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, хөдөө	1. Төсөл хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулна.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат Б.Жаргалсайхан Б.Эрдэнэбат

2005-2006	2005-2008	2005-2008	2005-2008	2005-2008	2005-2008	2005-2008	
Орон нутгийн нүүрсний хангамжийг сайжруулах арга хэмжээ авна. Говийн, бус, Архангай, Говь-Алтай, Төвийн, Сүхбаатар, Ховд аймгийн төвийн түлшний хангамжийг сайжруулах төсөл, хотынбар хэрэгжүүлэнэ.	Орон нутгийн нүүрсний уурхайнуудын техник, технологийн шинэчлэлийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, хөдөө орон нутгийн түлшний хангамжийг сайжруулах арга хэмжээ авна.	2005-2008	Б.Эрдэнэбат	2005-2008	Ж.Наранцэрлал Б.Эрдэнэбат	Б.Жаргалсайхан	
185 3.4.25	Түлш, эрчим хүчний хэмнэлтийн эрх зүйн орчинг бий болгож, үр ашмтгүй хэрэглээг багасгах, эрчим хүчний хэмнэлтийг уламшуулах эдийн засгийн механизм бий болгоно.	1. Түлш, эрчим хүчний хэрэглээний үр ашгийг дээшлүүлэх зорилгоор түлш, эрчим хүчийг хэмнэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ. 2. Борилга орон сууцны инженерийн шугам сулсааны эрчим хүчний зүй бус алдагдалыг бууруулах төсөл боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2004-2008	Б.Жаргалсайхан	2005-2008	Б.Жаргалсайхан	
186 3.4.26	Дэлхийн зах зээлд эрэлт хэрэгцээтэй ашигт малтмалын геологийн судалгаа, нэрийвчилсэн хайгуулын ажилд гадаад, дотоодын хувийн хөрөнгө оруулагчид дэмжинэ.	1. Улсын геологийн 1,200,000-ны масштабтай зураг зохиох ажлыг үе шаттайгаар үргэлжлүүлж, улс орны эдийн засаг, бус нутгийн хөгжлийн чиг хандлагатай уялдуулан сонгосон 300 мян хавтгай дөрвөлжин км талбайг хамруулна. 2. Монгол орны геологийн тогтцол, онцлог, ашигт малтмалын хотийн төлөө, бус нутгийн хөгжлийн чиг хандлагыг харгалзан сонголт хийж, нийт 80 мян хавтгай дөрвөлжин км талбайд 1:500,000-ны масштабтай геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн амьжиргалтын төсвөөр гүйцэтгэнэ. 3. Газар зүйн мэдээллийн системийг түшиглэн олон улсын мэдээллийн технологийн нийгэм "үндэсний геомадарлагийн сан" бүрдүүлэх Засгийн газрын хөтөлбөрийг үргэлжлүүлж, сонирлогч этгээсийг өндөр нарийвчлалтай, геологийн үнэн зөв мэдээллээр шуурхай хангана. 4. "Төв Азийн геологийн атлас" зохиох Орос, Казахстан, Хятад, Солонгос, Монголын хамтарсан төсөлд идэвхтэй оролцож, Төв Азийн геологик, тектоник, хатуу ашигт малтмал, шатах ашигт малтмалын зургуудыг 1:250,000-ын харьцалттай зохисон 2007 онд дуусгаж, нийтийн хүргээл болгоно. 5. Японы Эрчим хүчний шинэ эх үүсвэрийн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх байгууллагатай дорнод говийн бүсэд төмөр замын дагуу нүүрсний нөөц боловт дэвхэн үнэлгээ өгөх чөлгэлээр хамтарсан судалгаа хийхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	2004-2008	Б.Жаргалсайхан	2005-2007	Б.Жаргалсайхан	Б.Жаргалсайхан
187 3.4.27	Хөдөө орон нутагт бичил эзэл олгох тогтолцоог бий болгоно.	1. Бичил эзэлийг дэмжсэн арга хэмжээ авна.	2005-2008	Б.Жаргалсайхан	2005-2008	Б.Жаргалсайхан	
188 3.4.28	Бус нутгийн онцлогт тохирсон бус нутгийн хөгжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ. Бус нутгийн хөгжил, хот байгуулалт, газар зохион байгуулалтын амьлын үйлдвэр байгуулалтын амьлын үйлдвэр хангана.	1. Бусийн хөгжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхэлнэ.	2005-2008	Ж.Наранцэрлал М.Энхсайхан	2005-2008	Б.Жаргалсайхан	
3.5. Хөрөнгө оруулалтыг дамгаалан нэмдвэрлэх орчинг бий болгох хүрээнд:	Хөрөнгө оруулалтыг дамгаалан нэмдвэрлэх орчинг бий болгох хүрээнд:	1. Монгол Улсын үйлдвэрлэл хөгжлийн эзвэрийг боловсруулах талаар судалгаа хийж, санал боловсруулна. 2. Монголын аж үйлдвэрийн өрсөлдөх чадварын индексийг тодорхойлох судалгааны ажлыг НУБ-ийн Аж үйлдвэрийн хөгжлийн чиглэсэн бодлого явуулна.	2005-2006	Б.Жаргалсайхан	2005-2008	Б.Жаргалсайхан	
189 3.5.1	Дотоодын үйлдвэрлэл, үйлчилгээг дэмжиж, гадаад, дотоодын өөрөө сруулалтыг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн бодлого явуулна.						

190	3.5.2	Гадаад дотоодын хөрөнгө оруулалтад үйл ажиллагаа явуулах тэргүүхэд тогтвортой эрх орчинг бүрдүүлэхийн тулд олон улсын түвшинд нэгдсэн, үр ашгийг нь нотлогдсон дүрэм, журам, стандартуудыг авч хэрэглэхийг дэмжих.	3. Дотоодын хөрөнгө оруулалтыг урамшуулах механизмийг бий болгоно. 4. Гадаадын хөрөнгө оруулалтын талаарх бодлолын баримт бичгийг шинэчлж, холбогдох хуульд өөрчлөлт оруулна. 5. Монголд хөрөнгө оруулагчдын чуулга уулзалтыг зохион байгуулна. 6. Газар тариалан мал аж ахуйн салбарт гадаадын хөрөнгө оруулалтыг дэмжих зорилгоор Хүнсний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулна. 1. Дэлхийн худалдааны байгууллагын өмнө хүлээсэн үүргийн хүрээнд хөрөнгө оруулагчдад хөрөнгө оруулалтын хэмжээг харгалзан эрх зүй, татаварын ижил тэгш орчин бүрдүүлэх арга хэмжээг харгалзан эрх зүй, барилган болон бусад улсын хот байгуулалт, газрын харилцаа, барилган норм, норматив, техникийн баримт бичгийг судалж одоогийн мөрдөж байгаа тогтолцоог боловсронгуй болгож, зөвэрчлэх хэлбэрээс гуйдагтай шалтгаар шилжүүлж ажлыг эхлүүлнэ.	2004-2008 2005-2006 2006 2005-2008 2005-2006 2005-2008	Н.Баяртсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Эрдэнэбат Д.Тэрбишдагва Б.Жаргалсайхан Ж.Наран-цэрцалт
191	3.5.3	Хөрөнгө оруулалтын шинэ эх үүсвэрийг дайчлах, хөрөнгөний үр ашгийг дээшлүүлэх зорилгоор хөрөнгийн биржийн үйл ажиллагааг сэргээн олон улсын жишээт хүргэн ажиллуулана.	1. Хөрөнгийн биржийн эрсдэлд оруулсан мөнгөний төлөгдөөгүй үлдэгдлийг харилцагчдад олгох асуудлыг шийдвэрлэнэ. 2. Тэтгэвэр, даатгалын сангийн чөлөөт үлдэгдлийг үнэт цаасны зах зээлд оршуулах арга зүйн орчинг бүрдүүлнэ. 3. Монгол Улсын Үнэт цаасны зах зээлийн мэргэжлийн байгууллагуудыг бэхжүүлэх чиглэлээр төсөл хэрэгжүүлж, олон улсын байгууллагын тусламж дэмжлэг авах асуудлыг судалж хэрэгжүүлнэ. 4. Хөрөнгийн биржийн үйл ажиллагааг олон улсын жишээт хүргэх арга хэмжээ авна.	2005-2006 2005-2006 2005-2006 2005-2008	Н.Баяртсайхан Д.Бадраа Н.Баяртсайхан Н.Баяртсайхан Д.Бадраа Н.Баяртсайхан Д.Бадраа Б.Эрдэнэбат
192	3.5.4	Дэд бүтцийн салбарт хувийн, шууд хөрөнгө оруулалтыг дэмжих	1. Түлш, эрчим хүчний салбарт хувийн шууд хөрөнгө оруулалтыг дэмжих арга зүйн орчныг бүрдүүлэх зорилгоор холбогдох хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулна. 2. Түлш эрчим хүчний салбар дахь бүтцийн өөрчлөлтийг гүнзгийрүүлэн хувьчлалыг эрчимжүүлж, хувийн хэвшил хөгжих тоотай орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх замаар эдийн засгийн өсөлтийг хангана. 3. Агааржуулалтыг хөгжүүлэх өрөөний төлөвлөгөөнд тусгалдсан төслүүдийг хэрэгжүүлэхэд хувийн хөрөнгө оруулалтыг хөгжүүлэн дэмжинэ. 4. Өөрийн орныг хөрш орнуудтай болон эдийн засгийн бүсүүдийг холбосон хэвтээ, босоо тэнцлэгийн дагуух зорим авто замыг гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчаар баруулах арга хэмжээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж, Мянганзы замын хэвтээ тэнцлэгийн дагуух Хархори-Цэцэрлэг-Тосонцэнгэл-Улиастай, Дашин-нелан-Өгийнуур, Багануур-Өндөрхадан, Хэнтий-Дорнод чиглэлд хатуу хучилттай замыг эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр барих арга хэмжээ авна.	2005-2006 2005-2008 2005-2008 2005-2008	Н.Баяртсайхан Д.Бадраа Б.Эрдэнэбат Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл
193	3.6.1	Эрчим хүч, авто зам, харилцаа холбоо, мэдээллийн нэгдсэн сүлжээг хөгжүүлэх хөтөлбөрүүдийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ	1. Эрчим хүчний нэгдсэн систем, "Шингэрүүлсэн шатдаг хий" хөтөлбөрүүдийг хөдөөгийн болон бус нутгийн хөгжилтэй уялдуулан хэрэгжүүлэх, үүнд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн улсын төсөвт тусгаж хэрэгжүүлнэ.	2004-2008	Б.Эрдэнэбат Н.Баяртсайхан

194	3.6.2	Төмөр замын тээврийн сүлжээг өргөжүүлэн тээвэрлэх, нэвтрүүлэх хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, олон улсын тээвэрт төмөр замын өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлнэ. Хос төмөр замтай болгох, төмөр замыг цахилгаанжуулах ажлын судалгаа хийнэ.	2. Монгол Улсын авто замын сүлжээг хөгжүүлэх ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж, үе шаттай хэрэгжүүлж эхэлнэ. 1. Жил бүр 50 км-ээс доошгүй замд их зэвсэрийн ажил хийж, шинээр өргөө, зөрлөг нээх, ерөнхий замыг уртасгах арга хэмжээ авна. 2. Ачааны болон суудлын тасалгаат вагон, зугтүүрийн паркийг шинэчилж, зугтүүрүүдийг сүүлийн үеийн дизайлыг хөдөлгүүрээр өөрчлөн тоногшино. 3. Зүүнхараагийн вагон депод вагоны хос дугуйг эмхэтгэн залуулах цех барьж ашиглалтад оруулан, зам төмрийн элэгдлийг шавж сэргээх технологи нэвтрүүлнэ. 4. Тээврийн удирдлага мэдээллийн төвийг байгуулан, вагон хайлтын системийг суурилуулна. 5. Багануур-Балхангай хэсэглэл зэрэг замын ачаалал ихтэй хэсгүүдэд хос төмөр зам тавих, Сүхбаатар-Замын-Үүд өргөөдийн хоорондох үндсэн төмөр замыг цахилгаанжуулах судалгааг хийнэ.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005 2005-2006 2005-2007 2006-2007	Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл
195	3.6.3	Таван толгой, Оюу толгой, Цагаан суварга, Асгатын болон бусад томоохон ордыг ашиглах дэд бүтцийг байгуулах ажлыг олон талын оролцоотойгоор шийдвэрлэнэ.	1. Таван толгой, Оюу толгой, Цагаан суварга орд болон эргээрийн ойролцоо орших бусад ашигт малтмалын орд газруудыг цогц байдлаар ашиглах, шаардлагатай дэд бүтцийг хөгжүүлэх Үндэсний хөтөлбөр боловсруулна. 2. Таван толгой, Оюу толгой, Цагаан суварга зэрэг томоохон орд газруудыг түшиглэн уулын үйлдвэр, дэд бүтцийг хөгжүүлэх төсөл бэлтгэж, эдгээр төслүүдэд төрийн оролцоог хангах талаар лиценз зээмшигчидтэй яриа хэлэлцээр явуулах, санхүүжилтийн асуудлыг шийдвэрлэх арга хэмжээ авна. 3. Асгатын мөнгөний ордыг уурхайн цогцлоборыг байгуулах асуудлыг судална. 4. Өмнөговь аймагын нутагт үйлдвэрлэлийн цогцлобор байгуулахтай холбогдон гарах нүүрсний хэрэгцээг Тавантолгой, Нарийнсухайт болон бусад нүүрсний уурхайг өргөтгөх замаар хангах арга хэмжээ авна.	2006-2007 2006-2008	Б.Жаргалсайхан Б.Эрдэнэбат Б.Жаргалсайхан
196	3.6.4	100 мвт-аас доошгүй хүчин чадалтай эрчим хүчний шинэ эх үүсвэр барьж байгуулах асуудлыг судалж санал боловсруулна.	1. Эрчим хүчний хангамж, найдвартай ажиллагааг сайжруулах зорилгоор харгалзсан өсөлт болон дамжуулах сүлжээний хүчин чадал, техникийн боломжтой уялдуулан шинэ эх үүсвэрийн асуудлыг судалж тодорхой санал боловсруулна.	2005-2008 2005-2008	Б.Жаргалсайхан Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат Б.Жаргалсайхан
197	3.6.5	Мэдээлэл харилцааны технологи, бич, нано технологийн олалтыг өргөнөөр нэвтрүүлэхэд чиглэсэн бодлого хэрэгжүүлнэ.	1. Энэ чиглэлийн боловсон хүчнийг өндөр хөгжилтэй орнуудад сурах, дэдлагажуулах, гэрээгээр ажиллуулах зэргээр үндэсний зомхон бүтээх чардахийг бий болгоно.	2005 оноос	С.Батболд Ө.Энхтүвшин
198	3.6.6	Монгол Улсын агаарын зайд нислэг үйлдэх олон улсын онгоцны тоог нэмэгдүүлэх, олон улсын томоохон нислэг буудал шинээр барихыг дэмжинэ.	1. Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээнд ашиглагдах тоног төхөөрөмж, нислэгийн аюулгүй ажиллагааны хангалтыг нэмэгдүүлэн нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөлтийг сайжруулж Монгол Улсын агаарын зайд нислэг үйлдэх олон улсын онгоцны тоог нэмэгдүүлнэ. 2. Олон улсын чанартай нисэх буудлыг шинээр байгуулах судалгааг хийж, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг эрэлхийлнэ.	2005-2008 2005-2008	Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл

199	3.6.7	Агаарын тээврийн нэмэлт үйлчилгээг нээх асуудлыг судалж хэрэгжүүлнэ.	1. Иргэний нисэхийн хувийн нисгэгч (private pilot) балтгах сургалтын баазыг бий болгох, сургалт зохион байгуулах асуудлыг шийдвэрлэх арга хэмжээ авч 2. Ерөнхий нисэхийн (general aviation) үйлчилгээг дэмжин ажиллаж үйлчилгээг өргөжүүлнэ.	2005-2006 2005-2008	Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл
3.7. Эдийн засгийн өсөлтийг хангахад чиглэсэн шинэ чадвархиц бий болгох зорилгоор аялал жуулчлалын болон мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологийн хөгжлийг шинэ шатанд гаргана. Энэ зорилтын хүрээнд:					
200	3.7.1	"Цахим Монгол" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	1. "Цахим Монгол" хөтөлбөрийг боловсруулж баталж хэрэгжүүлж эхэлнэ 2. "Цахим засаглал" дэд хөтөлбөрийн мастер төлөвлөгөөг боловсруулж, батална.	2005-2008 2005-2006	С.Батболд С.Батболд
201	3.7.2	Цахим засаглалыг нэвтрүүлснээр төрөөс иргэд, байгууллагад үйлчлэх үйлчилгээг шинэ шатанд гаргах, иргэддээ тус, засаг уруу хандах мэдээллийн шинэ урсгалыг бий болгоно.	1. Төрийн мэдээллийг иргэд, хувийн хэвшилд хүртээмжтэй, найдвартай, болгох асуудлыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ. 2. Хуулийн этгээд, байгууллагын домэйн хааг, электрон шуудангийн хаягтай болгоно.	2005-2008 2005 оноос	С.Батболд С.Батболд
202	3.7.3	Улс орны хэмжээнд нэгдмэл кодчилолыг бий болгосноор мэдээллийн нэгдсэн системийг бүрдүүлнэ.	1. Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн кодыг боловсруулж батална. 2. Монгол Улсад одоо хэрэглэж байгаа шуудангийн кодыг улсын хэмжээний бусад төрлийн индекс, кодуудтай харьцуулсан судалгаа хийж, тохирсон хувилбарыг сонгом хэрэгжүүлж эхэлнэ.	2005 оноос 2005 оноос	С.Батболд Ц.Цэнгэл С.Батболд
203	3.7.4	Цахилгаан холбооны суурь сүлжээг шинэчлэн олон улсын өргөн зурвасын сүлжээнд нэгдэнэ.	1. Төмөр замын шилэн кабелийг Орос, Хятадаар дэмжин өнгөрсн байгаа олон улсын урсгалд холбох асуудлыг судалж шийдвэрлэнэ. 2. Улс, хот хоорондын цахилгаан холбооны суурь сүлжээг өргөтгөн шинэчлэнэ.	2005 2005 оноос	Ц.Цэнгэл С.Батболд С.Батболд
204	3.7.5	Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн хууль, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгоно.	1. Мэдээллийн технологийн багц хууль боловсруулна.	2005-2006	С.Батболд
205	3.7.6	Эрчим хүчний байнгын эх үүсвэртэй, хүн ам төвлөрсөн газрын суурьтай, айл өрхийг компьютержүүлж, интернэтийн үйлчилгээний хүрээ, хүртээмжийг өргөжүүлнэ.	1. "Бүх нийтийн компьютержүүлэлт" хөтөлбөрийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулж, батална. 2. Интернэтийн үнийг бууруулах, үйлчилгээний хүрээг өргөжүүлэх, технологийн шинэчлэлт хийх эрх зүйн болон зохицуулалтын гадаад орчинг бүрдүүлэх арга хэмжээг үе шаттайгаар авна. 3. Интернэт худалдаа, үйлчилгээ, зайны сургалт, цахим нийтлэл, зайны оношлогоо эрчимтэй нэвтрүүлнэ. 4. Бүс нутгийн хөгжлийн үзэл бариалтайгаар уялдуулан аялалдсан сум, суурин газруудад мэдээлэл, холбооны тусгай төхөөрөмжийн технологийн шинэчлэлт хийх замаар хүн амыг мэдээлэл, холбооны олон төрөлт үйлчилгээгээр хангах асуудлыг үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ. 5. Шилэн кабелид холбогдсон аймгийн төв, сум, суурин газрыг интернэтэд холбох арга хэмжээ авч, статистикийн мэдээллийг сүлжээгээр авах технологийг шилжүүлнэ.	2005 оноос 2005 оноос 2005-2008 2005 оноос	С.Батболд С.Батболд С.Батболд С.Батболд
206	3.7.7	Төвийн болон саярагдах эрчим хүчэнд холбогдсон алслагдмал сумын төв, суурин газрын мэдээлэл холбооны сүлжээний шинэчлэлийг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.	1. Бүс нутгийн хөгжлийн үзэл бариалтайгаар уялдуулан аялалдсан сум, суурин газруудад мэдээлэл, холбооны тусгай төхөөрөмжийн технологийн шинэчлэлт хийх замаар хүн амыг мэдээлэл, холбооны олон төрөлт үйлчилгээгээр хангах асуудлыг үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ. 2. Шилэн кабелид холбогдсон аймгийн төв, сум, суурин газрыг интернэтэд холбох арга хэмжээ авч, статистикийн мэдээллийг сүлжээгээр авах технологийг шилжүүлнэ.	2005 оноос 2006-2008	С.Батболд П.Бямбацэрэн

207	3.7.8	Программ хангамжийн эрэлтийг нэмэгдүүлэх замаар бүтээгдэхүүний өсөлтийг дэмжих	1. Компьютер, электроник, цахилгаан холбооны тоног төхөөрөмжийн үндэсний үйлдвэрлэл болон дотоодын програм хангамжийн зах зээлийг хөгжүүлэхэд програм хангамжийн захиалга, таслуудыг дотоодын компаниудад гүйцэтгүүлэх бодлогыг түлхүү баримтална.	2005 оноос	С.Батболд
208	3.7.9	Томохон суурин газруудын автомат телефон станцтай тоон технологийг үе шаттай шилжүүлнэ. Угсын хэмжээнд 100 хүнд ноогдох болон хөдөлгөөнт телефон хэрэглэгчдийн тоог 2008 онд дунджаар 21-д хүргэнэ.	1. Суурийн үеийн мэдээлэл, холбооны технологийн давуу талуудыг нэвтрүүлэх, утасгүй холбооны технологийг түлхүү ашиглах замаар угсын хэмжээнд 100 хүнд ноогдох суурин, хөдөлгөөнт телефон хэрэглэгчдийн тоог 2008 онд дунджаар 21-д хүргэж, интернэтийн сүлжээ, түүний хамрах хүрээг нэмэгдүүлнэ.	2005 оноос	С.Батболд
209	3.7.10	Интернэт худалдаа, үйлчилгээ, зайны сургалт, цахим нийтлэл, зайны оношлогоог эрчимтэй нэвтрүүлнэ.	1. Статистикийн үндэсний мэдээллийн сан болон өвөр, улирал, жил тутам гаргадаг статистикийн бичлэвчлэн, танилцуулга, статистикийн эмхтгэлийг цахим холбоор гаргаж, дотоодын хэрэглэгчдэд интернэтээр хүргэх үйлчилгээг нэвтрүүлнэ. 2. Биеийн худалдааны сүлжээний мэдээллийг сулжээ өргөтгөж, боловсрууль болж замаар биеийн худалдааг сүлжээгээр гүйцэтгэх үйл ажиллагаанд дамжихаа үзүүлнэ.	2006	П.Бямбацэрэн С.Батболд
210	3.7.11	Телевизийн нэвтрүүлгийг өргөн тоон технологийг шилжүүлснээр телевизийн олон сувгийг орон даяар хүлээн авах боломжийг бүрдүүлнэ.	1. Архангай, Сэлэнгэ, Булган аймгуудын байгалийн үзэсгэлэнт газруудын судалгаа, гаргах, автал, жуулчлал, аялалтын бүс байгуулах чиглэл, төсөл боловсруулна. 2. Телевизийн нэвтрүүлэх дамжуулах сувгийг тоон технологийг шилжүүлж, телевизийн олон сувгийг орон даяар хүлээн авах техникийн боломжийг бүрдүүлнэ.	2005 оноос	С.Батболд Н.Баяртсайхан
211	3.7.12	Гудамж, талбай, албан байгууллага, айл өрх бүрийг хаягуулж, шуудангийн бүсийн тогтолцоонд шилжүүлнэ.	1. Угс орон даяар нэвтрүүлэх боловсролын, ялангуяа мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн чиглэлийн боловсрол олгох радио, телевизийн нэвтрүүлгийн сувгийг бий болгоно.	2006	Ө.Эмхтүвшэн
212	3.7.13	Гудамж, талбай, албан байгууллага, айл өрх бүрийг хаягуулж, шуудангийн бүсийн тогтолцоонд шилжүүлнэ.	1. Газрын байршилн нэгдсэн кодтой уялдуулан хувийн болон нийтийн орон сууцанд шуудангийн хайрцгийг байрлуулах стандартыг боловсруулна. 2. Шуудангийн бүсчилсэн зохион байгуулалтын талаар судалгаа хийж, бүсийн тогтолцоонд шилжүүлэх арга хэмжээг зөвчнэ.	2005-2008	Ц.Цэнгэл Ж.Наранцэрэлт
213	3.7.14	Бүх шатны шуудан хургалттай тогтолцоог боловсрууль болгож, шуудангийн зах зээлийн өрсөлдөөний зохицуулалтын механизмийг бүрдүүлэн шуудангийн сувгуудын болон электрон худалдааны үйлчилгээг нэвтрүүлнэ.	1. Бүх шатны шуудан хургалттай чиглэл, маршрутын судалгаа хийж, оноцгой тогтоох санал боловсруулж хэрэгжүүлнэ. 2. Шуудангийн зах зээлийн өрсөлдөөнийг холбогдон үүсэх хөрөнгийг зохицуулах талаар Шуудангийн тухай болон бусад холбогдох хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулна. 3. Шуудангаар санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэх болгатай ханган үе шаттайгаар нэвтрүүлэх арга хэмжээг авна. 4. Шуудангаар электрон худалдааны үйлчилгээ үзүүлэх болгатай хангаж үйлчилгээг үе шаттайгаар нэвтрүүлэх арга хэмжээг авна.	2005-2006 2005-2006 2005-2008 2006-2008	Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл Ц.Цэнгэл Б.Жаргалсайхан

(Үргэлжлэл нь дараагийн дугаарт)

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газраас гаргах
Хаяг: <<Горин мэдээлэл>> эмхтгэлийн зөвлөл.

Улсын Их Хурлын Тамгын газрын
Хэвлэх хэсэгт хэвлэв.

Улаанбаатар-12
Төрийн ордон

☎ 265058
Индекс: 14003

☎ 329487

Хэвлэлийн хуудас 4